

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ—JUR SPRUDENTĂ—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

FONDATOR:
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR:
I. GR. PERIȚEANU
Avocat, fost Ministru

PRIM REDACTOR:
ALEXANDRU VELESCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosif G. Cohen** Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu** Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **Dem. I. Dobrescu**, fost Primar General al Capitalei; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Gălășescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **Eugen Pețit**, Consilier la Inalta Curte de Casație; **G. Petrovici**, Decan al Baroului Ilfov; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-lași**, fost Ministru Avocat; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov; **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar.

SECRETARI DE REDACȚIE:

E. C. Decusară Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticăi Judiciare; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat

S U M A R

— *Iarăși câteva observațiuni asupra Proiectului de Cod Penal*, de Vintilă Dongoroz;
— *Propaganda pentru emanciparea magistraturii. Reforme...* de Traian R. Scriban, magistrat.

JURISPRUDENȚE:

Inalta Curte de Casație și Justiție s. I: *Inginer M. N. Pistofa cu Sigmund și Avram Șaraga* (Chirii. Contract iscălit numai de una din părți. Deși vizat de Administrația financiară nu poate fi opozabilă celeilalte părți. Contract în curs de executare. Dacă beneficiază de reducerea chiriei);

— *Idem*, s. II: *Benedict B. Martin cu Iulia Cohn și a.* (Legea lichidării datoriilor agricole și urbane. Recurs pendinte la Inalta Curte contra unei ordonanțe de adjudecare. Neformularea de debitor în termen de două luni a motivului special de casare conform art. 68. Dacă debitorul, comerciant, mai poate cere suspendarea judecării recursului);

— Curtea de apel București s. II: *Irina Stănculescu și a. cu Nicolae Vally și a.* (Imobil dotal. Imobil succesoral. Licitație publică pentru ieșire din indiviziune. Adjudecare asupra unui comostenitor. Efecte. Regim dotal. Rațiune. Instreținerea imobilului dotal fără autorizarea justiției. Ascunderea dotalității de către soți cu rea credință. Acțiune în anulara vânzării. Inadmisibilitate);

— *Idem*, s. IV: *Primăria Municipiului București Sect. III Albastru cu Ludovica Dumitrescu și a.* (Vânzare de mici porțiuni de teren făcută de comună pentru așezarea pe alimerea străzilor a proprietăților. Cine consimte în numele comunei? Care este rolul primarului în această operațiune)?

IARAȘI CÂTEVA OBSERVAȚIUNI ASUPRA PROIECTULUI DE COD PENAL

În observațiunile pe cari le-am făcut — în cursul lunei Mai a. c. (1) — asupra ultimului „Proiect de Cod Penal”, arătam că din lipsă de timp și spațiu a trebuit să mărginim acele observațiuni numai în „partea generală” a proiectului. Am atras atenția totuși, atunci, că și în *partea specială* s’au strecurat unele imperfecțiuni, lacune, inadvertențe și repetiri, cari la o atentă verificare puteau fi lesne remarcate și remediate.

Astăzi, datorită amabilității unui coleg, am fost pus în măsură de a lua cunoștință de „Proiectul defi-

nitiv” de cod penal — tipărit de curând — care urmează a fi supus votului Adunărilor legiuitoare. Din examinarea acestui proiect am putut vedea cât de puțin ecou, au avut observațiunile noastre anterioare și cât de reduse sunt probabilitățile că observațiunile de mai jos vor avea o altă soartă. Ne facem însă datoria de a semna, până în ultima clipă, tot ceia ce trebuie relevat pentru a se desăvârși o operă căreia nu-i pot fi îngăduite anumite imperfecțiuni.

Repetăm, ceia ce am spus și altă dată: prin aceste observațiuni nu înțelegem să știrbim nimic din meritele tuturor celor cari au contribuit la elaborarea „Proiectului de Cod Penal”. Într-o operă legislativă de vaste proporțiuni se pot lesne strecura greșeli; a releva aceste greșeli nu înseamnă a nega valoarea operei, ci a urmări perfecționarea ei. Greșala cea mare și de neiertat ar fi dimpotrivă a lăsa să dăinuiască anumite greșeli, neobservându-le și nedându-le în vileag.

Observațiunile de față poartă asupra „părții speciale”. Ca și în observațiunile anterioare privitoare la „partea generală” și de data aceasta nu vom mai discută chestiuni de principii, sau probleme controversabile, fiindcă în pragul consacrării legislative atari discuțiuni nu mai pot fi făcute fără a nu sdruncina întreaga structură și concepție a unei opere legislative de proporțiunea codului penal. Ceia ce vom semna sunt imperfecțiuni de elaborare, a căror eliminare nu atinge nimic din tot ceia ce trebuie considerat ca nesusceptibil de a mai primi modificări, înlăturarea acestor imperfecțiuni nu reclamă deci o nouă elaborare de texte, ci numai o cercetare a textelor existente.

Pentru a se putea urmări mai ușor observațiunile noastre, am concentrat diferitele imperfecțiuni pe grupuri omogene, iar înăuntrul fiecărui grup am respectat succesiunea textelor.

I. Numeroase infracțiuni au fost definite în așa fel încât s’a subliniat prin anumite expresiuni „elementul subiectiv”. Acest procedeu poate ocaziona în practică serioase discuțiuni și neajunsuri, dacă ținem seamă că în partea generală (art. 126), s’a stabilit printr-o dispozițiune generică conținutul și genurile ele-

mentului subiectiv. A introduce în definițiunea unor infracțiuni termeni expresi cari să indice elementul subiectiv și a nu face acelaș lucru cu privire la alte infracțiuni este a crea o sursă inepuizabilă de controverse sprijinite pe raționamentul *per a contrario* și pe analogia negativă: „*ubi lex voluit dixit, ubi noluit non dixit*”.

Cu atât mai mult precizarea elementului subiectiv creiază dificultăți acolo unde avem de a face cu activități intrinsec ilicite, cari relevă prin ele înseși existența elementului subiectiv (*res ipsa in se dolum habet*).

În proiect se spune în partea generală că nu există crimă fără intenție și că de asemeni nu există delict fără intenție, decât acolo unde legea prevede și culpa (art. 126).

În partea specială nu mai este nevoie deci să se repete în fiecare infracțiune necesitatea existenței *intențiunii*. Ceiace trebuie prevăzut expres este numai culpa, atunci când legea vrea să sancționeze un fapt și în caz de culpă.

Ceva mai mult, tot în partea generală, se prevede expres înlăturarea vinovăției în caz de „eroare de fapt” (art. 136), de *constrângere* (130—3), de *caz fortuit* (art. 134), încât este inutil și se pretează la discuțiuni în practică, faptul de a prevedea la unele infracțiuni și de a nu prevedea la altele, că agentul a lucrat *cu știință*, sau cu *bună credință*, cu *voință*, etc. etc.

Vom semnala o serie de texte în cari găsim inutil și dăunător subliniat elementul subiectiv:

Art. 188 alin. ultim: „cu intenție de a da sprijin inamicului” (ar trebui „*prin care se dă sprijin inamicului*”), căci cel care va fi lucrat fără intenție, sau din eroare e dela sine înțeles că va scăpa de răspundere conform art. 126, 135 și celelalte.

Art. 195: „cu bună știință distruge sau ascunde”; art. 238: „*știe că nu e datorat*”; art. 316: „cu știință se afiliază”; art. 318 și 319: „cu știință ajută”; art. 379: „*știind ascunde*”; art. 499: „cu știință deschide”; art. 504 alin. 2: „folosește cu bună știință”, art. 564: „admite la joc *cu știință*”. În toate aceste texte precizarea *științei* este inutilă, fiindcă s'a prevăzut în partea generală că *eroarea* și lipsa de intenție apară de pedeapsă.

Art. 200: „cu rea credință nu execută”; art. 206 al. 2: „cu rea credință răspândește”. Precizări iarăși inutile, fiindcă în caz de bună credință sau eroare aplicăm dispozițiunile din partea generală.

La fel sunt inutile, pe baza aceluiaș considerațiuni, mențiunile: din art. 212 „*în mod ilegal sau arbitrar*” și în scop de a produce dezordine”, scopul face inutilă mențiunea de ilegalitate și arbitrar, căci doar n'o fi existând și; *dezordine* legală și justă?! Din art. 264: „*pe nedrept sustrage*” fiindcă cuvântul *sustrage* implică fraudă; art. 239: „profitând de eroare primește *pe nedrept*”, dacă e drept nu mai este eroare și vice-versa!

Idem art. 503: „*fără just motiv sau când legea autoriza*” și art. 504: „*fără consimțământ*” dacă există justificare nu mai este intenție (cum cere art. 126): dacă autoriza legea nu mai este ilicit (art. 137), iar dacă e consimțământ nu mai există încălcare; precizările sunt deci inutile.

Idem art. 478, *cu voință* se pune în stare (inutil fiindcă lipsa de voință implică lipsă de intenție și deci e suficient art. 126); art. 543 și 544: „omisiuni *doloase*” (dacă nu-s' doloase nu e intenție și deci ia-

răși inutilă precizare); art. 564: „*pe nedrept prin violență și amenințări și în contra voinței*”, dacă sunt violențe și amenințări devine inutil a se mai vorbi de „*în contra voinței*” și chiar de „*pe nedrept*”.

II. Există câteva dispozițiuni cari repetă acelaș lucru; ceiace considerăm însă mai grav este că uneori repetarea modifică și tratamentul juridic, așa că pentru aceeaș situațiune avem două tratamente.

De ex.: în art. 188 alin. penultim (alinat nou) se spune că cel care înlesnește comiterea infracțiunii (deci complicele) se pedepsește la fel cu autorul. Ori acelaș lucru este spus în mod generic pentru toate infracțiunile contra siguranței Statului (deci și pentru art. 188) în art. 230 alin. 2.

La art. 225 punctul 2 se spune: „*fără nici o provocare exterioară*”, ori acelaș lucru e spus în formă generică în alin. ultim al art. 225.

În art. 318 dacă nu se va preciza că activitatea din acest text este efectuată în „scopul de a folosi unei asociațiuni” iar nu în scopul de a se comite crimele din art. 315, atunci art. 318 prevede aceeași situație ca și art. 335.

Dispoziția din art. 376 alin. 2 este exact reprodușă și în art. 377 (minus o greșală de tipar).

Sunt însă cazuri în care repetarea schimbă tratamentul, după cum spuneam mai sus.

Astfel în art. 230 alin. 2 se prevedea că *favorizatorii la infracțiunile contra siguranței Statului* se pedepseau ca și autorii (deci cu munca silnică, reclusiunea, etc. după pedeapsa infracțiunii respective). În art. 285 al. 2 găsim însă că: *favorizatorii la infracțiunile contra siguranței Statului* se pedepseau cu închisoarea corecțională dela 1—5 ani. Deosebirea de tratament este vădită, iar situațiunea absolut identică, fiind vorba de aceeași favorizatori.

În art. 361, partea dela început, se vorbește de „*vătămări aduse sănătății*” și se fixează o pedeapsă; apoi în partea a doua a art. 361 se vorbește de *consecințele prevăzute în art. 468—472* (adică tot vătămările contra sănătății) și se fixează altă pedeapsă. Deci, două pedepse pentru acelaș fapt.

Înșelarea prin *nume mincinoase* intră deopotrivă și în art. 404 al. 2 comb. cu art. 401 pct. 2, și în art. 414 și în art. 547 alin. 2, pedepsele variind dela text la text, încât în practică va fi greu de ales care text se aplică. Trebuie ca fiecare text să cuprindă o situațiune singularizată, iar nu să se repete acelaș lucru, dar cu alte cuvinte în toate trei textele.

La fel art. 580 nr. 2 și 581 nr. 11 prevăd aceeaș situație (viteza vehiculelor).

III. S'a uzat și s'a abuzat prea mult în partea specială de *pedepse derivate*, adică pedepse rezultând din adăugirea sau scăderea unei *fracțiuni*.

De exemplu: pedepse sporite sau diminuate cu $\frac{1}{2}$: în art. 203, 231 alin. 3, 234, 249, 250 al. 3, 279, 304, alin. 1, 361, 412, 475, 477, 480 al. ultim, 485 alin. 2, 525.

Sporite sau diminuate cu $\frac{1}{4}$: în art. 221, 229, 255 alin. 2 și 3, 260, 262, 265, 336, 361, 362, 363, 383, 384, 397, 434, 474, 476, 488.

Sporite sau diminuate cu $\frac{1}{3}$ în art. 304 alin. 2; cu $\frac{2}{3}$ în art. 502 și dublată în art. 218 al. ult.

Dacă ținem seamă că și în partea generală s'a folosit sistemul pedepselor derivate (art. 99 alin. 2, 107, 112, 119 punctul 1 și 2, 120 alin. 2, 125, 129 aliniatul 2 și 3, 150 nr. 2) ne putem ușor da seama la ce dificultăți practice se poate ajunge cu acest sistem.

Vom lua un exemplu: Un funcționar a împiedicat pe mai mulți cetățeni ca să-și exercite drepturile politice, faptul e dovedit dar se stabilește că funcționarul era beat, pedeapsa e cea din art. 232 adică 3 luni la 1 an sporită cu $\frac{1}{2}$ conform art. 234 din cauza calității, sporită cu $\frac{1}{4}$ din cauza pluralității de violări ale aceleiaș dispozițiuni de lege (art. 107) și micșorată cu $\frac{1}{3}$ din cauza beției (art. 129 alin. 2).

Așa dar pedeapsa din 232 de 3 luni până la 1 an trebuie mai întâi sporită conform art. 234 cu jumătate, ceia ce face minimul de 4 luni și 15 zile, iar maximum 1 an și 6 luni. Această pedeapsă la rândul ei trebuie sporită cu $\frac{1}{4}$ conform art. 107, ceia ce face 4 luni și 15 zile plus 1 lună și 4 zile egal 5 luni și 19 zile la minimum și 1 an și 6 luni plus 4 luni și 19 zile egal 1 an, 10 luni și 15 zile la maximum.

În fine, această pedeapsă trebuie redusă la o treime conform art. 129, ceia ce face 5 luni și 19 zile împărțit la 3, egal 1 lună și 26 zile la minimum și 1 an, 10 luni și 15 zile împărțit la trei egal 7 luni și 15 zile la maximum.

Noi am dat rezultatele, dar închipuiți-vă făcându-se toate aceste înmulțiri și împărțiri în fiecare proces pentru fiecare învinuire și pentru fiecare inculpat și se va vedea ușor cât de puțin practic este sistemul.

Exemplul nostru e din cele mai simple și curente, dar se pot ivi cazuri și mai complicate din combinarea derivațiunilor din partea specială, cu cele din partea generală.

Mai observăm însă că uneori prin efectul derivațiunei pedeapsa coboară sub *minimumul general*. În adevăr prin art. 23 s'a stabilit că minimumul închisoarei corecționale este de o lună. Or, din combinarea art. 383 care reduce pedeapsa la o pătrime în caz de culpă, cu art. 375 alin. 1, 376, 378, 379, alin. 2, 381 și 382 alin 2 observăm că o pătrime din minimumul prevăzut de aceste texte e mai puțin de o lună, iar în cazul art. 378 alin. 1 chiar și maximumul coboară sub o lună, fiindcă $\frac{1}{4}$ din 3 luni face 22 de zile.

La fel din combinarea art. 476 care reduce pedeapsa la o pătrime, combinat cu art. 468 alin. 1 și 2 și 469 rezultă că în cazul art. 468 și minimumul și maximumul coboară sub o lună, iar în art. 469 numai minimumul coboară sub o lună.

Chestiunea care se pune este dacă în atari cazuri faptele mai rămân delict, sau devin contravențiuni, din moment ce sunt pedepsite cu închisoare sub o lună de zile?

În art. 373 se prevede o pedeapsă prefixă. Dece această excepție de la sistemul general al proiectului?

Ca remediu în contra prea multelor derivațiuni prin fracțiuni, credem că se impune eliminarea multora din agravantele și dinuantele legale, cari complică și legea și aplicațiunea ei. Din moment ce există un minimum și un maxim trebuie să se lase judecătorului puțința ca prin jocul agravantelor și atenuantelor să gradeze pedeapsa între limitele ei; or dacă pentru fiecare agravantă conceptibilă prevedem prin lege un spor peste maximum, și dacă pentru atenuante trebuie să coborâm sub minimum, la ce mai rămâne să fie aplicat întreg spațiul dintre minimum și maximum?

Dacă legiuitorul ține să enunțe agravantele în anumite cazuri, liber e să o facă, dar această enunțare trebuie în genere să indice judecătorului în ce ipoteze va urca spre maximumul pedepsei, iar nu să servească la sporirea continuă a pedepsei peste maximum.

Cu sistemul proiectului judecătoria vor fi siliți să treacă cu vederea peste agravantele legale pentru a scăpa de atâtea socoteli, sau altfel va trebui să se atașeze instanțelor și câte un calculator de pedepse.

IV. Vom semna și câteva omisiuni cari credem că ar fi bine să fie complinite.

În art. 194 trebuie să se prevadă că dispozițiunile art. 189 se aplică și faptelor de spionaj.

În art. 204 alin. 2 și 3 trebuie să se precizeze că e vorba de *aceleași atentate* (contra vieții, integrității corporale sau libertății) ca și în aliniatul 1.

În alin. ultim din art. 218 trebuie să se adauge: „*afară de cazul când faptul ar constitui o infracțiune pedepsită mai grav*” (cum s'a spus în art. 204), fiindcă e vorba de îndemn la distrugere care prin înfăptuire poate duce la consecințe mai grave.

În art. 294 credem că trebuie sancționate orice manifestări cari pot înrăuri asupra judecătoria făcând-o să nu mai fie obiectivă și imparțială, iar nu numai manifestările ostile sau intimidatoare.

În art. 295 și urm. s'a omis de a se sancționa evadarea pură și simplă; se prevede ajutorul la evadare, se prevede evadarea prin atrupamente, dar nu se prevede faptul simplu al unui arestat care ajutat sau neajutat de cineva evadează. Firesc ar fi fost (așa cum face codul penal italian în art. 385) să se înceapă cu acest fapt și apoi să se prevadă cazul agravat al atrupamentelor și faptul corelativ al ajutorului la evadare. Dar ca acest fapt să nu fie de loc sancționat credem că este o greșeală, de care suferă actualul nostru cod și care nu trebuia să se perpetueze.

La art. 366, și 370 nu s'a mai prevăzut o altă pedeapsă pentru cazurile când s'a produs vreuna din urmările arătate la art. 361, ori situațiunile sunt similare și trebuie păstrat acelaș tratament gradat.

Nu s'a prevăzut sancționarea *tentativei* la infracțiunile din art. 359—370, or nu e admisibil ca fapte pedepsite destul de grav să aibă tentativa nepedepsită.

La art. 376 s'a omis o ipoteză destul de frecventă. Se pedepsește contaminarea intersexuală în afara căsătoriei, se pedepsește iarăși cu ocaziunea contractării căsătoriei, dar nu se pedepsește în timpul conviețuirii conjugale. Or este nelogic și nedrept ca individul (bărbat sau femeie) să fie proteguit când nu e căsătorit și să nu mai fie proteguit în timpul căsătoriei, tocmai atunci când pericolul e mai greu de preîntâmpinat din cauza acelei încrederi firești pe care soții trebuie să o aibă unul față de altul și care face imposibilă prudența la care pot recurge cei necăsătoriți.

La art. 425 trebuie adăugat după cuvintele raport sexual: „*sau de inversiune sexuală*” (cum se prevede și în art. 445).

La art. 426 trebuie să fie citat și art. 420 fiindcă și acest text prevede violențe cari pot avea urmări grave.

La art. 442 trebuie prevăzut și *tutorele* cum s'a făcut în art. 347 alin. 2.

La art. 492 punctul 1 trebuie adăugat sau *orice lucru* de valoare, fiindcă nu e suficient a se prevedea numai ipoteza unei sume de bani.

La infracțiunile contra patrimoniului nu s'a prevăzut ipoteza (atât de discutată în doctrină și care avea nevoie de o soluțiune în lege) proprietarului care strage *lucrul său* aflat în posesiunea sau detințiunea altuia și ascunzând acest fapt reclamă să i se dea lucrul ca și cum ar fi tot la cel de al treilea. Unii autori au propus să se aplice sancțiunea de la furt, dar s'a obiectat că în definițiunea furtului se cere ca lucrul

să fie al *altuia*; alți autori au propus să se aplice sancțiunea înșelăciunii, s'a obiectat însă că cel care pretinde că nu i s'a restituit lucrul nu spune un neadevăr, fiindcă o restituire nu există și deci nu există alterare a adevărului. Legea poate curma însă controversa printr'un text expres. Așa a făcut legiuitorul francez la 1863 cu privire la proprietarul debitor care sustrage lucrul său de la creditorul gagist (art. 400 alin. 5). Proiectul român nu prevede nici măcar această ipoteză particulară. Credem că această lacună nu trebuie să rămână. Trebuie prevăzută atât ipoteza proprietarului care sustrage lucrul său aflat la altul și reclamă apoi restituirea cât și ipoteza proprietarului care având vreo obligațiune față de un terț sustrage lucrul său aflat la acel terț, fără a se fi liberat mai întâi de obligațiunea sa; primul caz se poate asimila cu înșelăciunea, al doilea cu furtul.

V. In partea specială a codului penal, firesc se găsește o sumă de fapte cari au între ele o înrudire intrinsecă (aceiaș rădăcină) în sensul că sub raportul *elementului obiectiv* privesc aceiaș activitate, conținutul lor nevariind de cât prin *alte elemente* sau cerințe specifice.

In atari cazuri grija legiuitorului trebuie să fie de a observa ca tratamentul juridic, al acestor infracțiuni înrudite, să fie astfel stabilit încât situațiunile mai grave să fie mai sever sancționate și viceversa.

Dealungul proiectului de cod penal întâlnim însă numeroase cazuri în care această exigență de proporție nu este satisfăcută, ba dimpotrivă e inversată :

1) Considerăm ca o eroare de tipar faptul că în art. 191 degradarea civică merge până la 20, în timp ce în art. 190 (mai grav) merge numai până la 10 ani.

2) Faptul din art. 199 nu e de cât un fapt de sprijin dat inamicului și nu știm de ce atâta disproporție între pedeapsa celui care ajută pe inamic *dându-i bani* (pedeapsa în 199 este închisoarea corecțională) și pedeapsa celui care ajută pe inamic *procurându-i animale, proviziuni* (art. 188 care prevede munca silnică pe viață) ?

3) In art. 200 se pedepsește cu închisoare de la 1—3 ani cel care în timp de război *nu execută* un contract de furnitură, iar în art. 201 alin. 2 se pedepsește cu 5—15 ani cel care execută contractul de furnitură, dar care cu ocazia acestei furnituri comite o fraudă. Dece o fi mai bine tratat cel care nu execută de loc, de cât cel care de bine de rău tot a executat, nu înțelegem ?!

4) In art. 219 orice atentat contra unui Suveran străin se pedepsește cu temnița grea de la 10—15 ani, iar dacă s'a produs moartea se aplică munca silnică pe viață. Așa dar o tentativă de asasinat contra unui particular se pedepsește (conf. art. 462 combinat cu 97) cu munca silnică pe timp mărginit, iar tentativa de asasinat contra unui suveran străin se pedepsește numai cu 10—15 ani temniță grea. E preferabil atunci ca suveranii străini să nu mai fie special ocrotiți. Trebuie adăugat: „afară de cazul când s'ar cuveni o pedeapsă mai gravă conform acestui cod”.

5) Tot așa în art. 220 se prevede că orice ofensă contra unui suveran străin se pedepsește cu închisoarea de la 1 lună până la 1 an; pe când pentru ofensele aduse agenților diplomatiei conform art. 221 se aplică sancțiunile de la calomnie, defăimare sau injurie sporite cu $\frac{1}{4}$ ceia ce în unele cazuri ne dă o pedeapsă de 2 ani și jumătate. Deci sunt mai bine ocro-

tiți agenții diplomatice în unele cazuri de cât suveranii străini.

6) Prin art. 245 alin. 2 se pedepsește funcționarul public cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani dacă abuzând de funcțiunea sa constrânge pe cineva să facă sau să nu facă ceva.

La rândul său art. 493 pedepsește pe particularul care constrânge pe altul să facă sau să sufere ceva, dar pedeapsa e de la 6 luni la 2 ani. Deci particularul e mai sever tratat de cât funcționarul public abuziv.

7) In art. 292 este pedepsit cu 6 luni până la 2 ani cel care distruge un act *al său* depus într'un proces, iar în art. 560 se pedepsește cu 3 luni la 1 an cel care distruge un *act al altuia* (fie chiar depus într'un proces fiindcă textul nu distinge). Noi credem că se impunea o diferențiere tocmai în sens invers.

8) Art. 300 alin. 2 prevede opunerea la executarea unei hotăriri a justiției și stabilește pedeapsa de 3 luni la 1 an, în timp ce opunerea la executarea oricărui alt act administrativ e pedepsită (conform art. 261) cu închisoarea de la 6 luni la 2 ani. Proporția este iarăși inversată.

9) Conform art. 303 duelul din care nu au rezultat răni și pedepsit cu 3—6 luni; dacă însă vreo leziune din cele prevăzute de art. 469 pedeapsa este numai de 1—3 luni (art. 304 alin. 1 combinat cu 469) sau de 1 lună și 10 zile până la 4 luni (art. 304 alin. 2 combinat cu 469).

Deci e mai mică pedeapsa când s'au produs răni.

10) Conform art. 306 alin. 1 martorul în duel e pedepsit cu 1—3 luni; dacă însă martorul a contribuit la călcarea regulilor duelului și a rezultat vreo rănire, pedeapsa e de maxim 2 luni (art. 306 alin. 2 combinat cu 469 și cu 123 alin. 2).

11) In art. 345 se pedepsește cu 3 luni la un an cei cari întreprind jocuri de noroc pe drumuri publice (în general niște nenorociți) în schimb cei cari întrețin case de joc organizate sistematic pentru a nenoroci pe alții nu riscă decât o pedeapsă de 1—3 luni (art. 562).

12) In art. 349 se prevede că preotul unui cult care abuzând de autoritatea lui spirituală îndeamnă pe alții la nesupunere față de legi se pedepsește cu închisoarea de la 2 luni la un an. Acelaș fapt săvârșit de un simplu particular e pedepsit cu 6 luni la 2 ani conform art. 327. Ar fi trebuit să fie tocmai invers.

13) Tentativa de incendiu conform art. 357 alin. 1 combinat cu art. 353 alin. 1 și art. 98 alin. 2 se pedepsește cu 1 lună până la un an. Când avem însă *numai* acte preparatorii (cuvântul „numai” e chiar în textul art. 358 alin. 2) pedeapsa e de 6 luni la 2 ani. Deci e bine ca infractorul să treacă mai repede la tentativă, căci altfel riscă o pedeapsă mai mare.

14) Cel care din imprudență provoacă un incendiu și datorită acestuia cauzează altuia leziuni e pedepsit cu maximum 1 an, (art. 357) cel care cauzează din imprudență *numai* leziuni, deci mai puțin incendiu, poate fi pedepsit până la 2 ani și jumătate (art. 476 combinat cu 472).

15) In art. 383 alin. 1 se prevede că se pedepsește cu închisoarea de la 4—7 ani cel care fără a fi participat la o falsificare de monete pune în circulație monede false. In alin. 2 pedeapsa e de 5—10 ani dacă acest terț a avut înțelegere cu autorul sau complicități falsificării.

In alin. 3 din acelaș articol se pedepsește numai cu 4—6 ani complicele cari ar pune în circulație monedele falsificate. Așa dar, terțiu care a stat de vorbă cu autorul falsificării e mai grav pedepsit de cât compli-

cele autorului, care slavă domnului a stat și el de vorbă cu autorul !

16) Faptul din art. 413 privind încercarea de inducere în eroare a unei societăți de asigurare prin certificate false nu este în esență de cât o tentativă de înșelăciune calificată; or art. 413 prevede numai pedeapsa de 1—6 luni, în timp ce tentativa de înșelăciune e pedepsită cu 1 lună până la un an (art. 547 alin. 2 combinat cu 98 alin. 2).

17) După art. 414 cel care se substituie altei persoane în scop de a trage profit e pedepsit cu 3 luni la 2 ani închisoare, iar cel care ar afirma în acelaș scop că identitatea substituitului este exactă e pedepsit cu 1—3 ani (art. 404 alin. 2); deci complicile mai sever pedepsit ca autorul.

18) Pedeapsa cazului agravat din art. 422 este inferioară pedepsei din art. 419 alin. ultim.

19) In art. 437 alin. 3 pedeapsa infracțiunii *simple* cuprinde și interdicțiunea corecțională până la 3 ani (textul trimite la art. 433 care prevede acest maxim), iar în alin. 4 tot din art. 437 care prevede infracțiunea *agravată* interdicțiunea corecțională merge numai până la 2 ani.

20) Deasemeni pedeapsa din art. 438 are minimul inferior pedepsei din art. 437 alin. ultim și este egală cu cea din art. 437 alin. 3, deși art. 438 prevede o situațiune mai gravă și deci s'ar fi impus o sporire de pedeapsă.

21) Pedeapsa din art. 449 e mai mică de cât cea din art. 404 alin. 2, deși în situațiuni identice s'ar fi convenit ca pedeapsa din 449 să fie mai aspră.

22) Conform art. 455 dacă din cauza sechestrării un minor a suferit vreă vătămare a sănătății sau integrității corporale pedeapsa este de 3—6 ani, dacă acelaș lucru se întâmplă unui major pedeapsa este de 5—10 ani (art. 491); deci minorul e mai puțin ocrotit de cât o persoană majoră. De altfel în art. 455 și 456 trebuiesc prevăzute și celelalte cazuri de agravare din art. 491, pentru a avea protejare similară și complectă.

23) In art. 485 alin. 2 credem că pedeapsa e *sporită* cu jumătate, iar nu redusă cum prevede textul, fiindcă acest aliniat vizează o agravantă iar nu o atenuantă. Reducerea nu ar fi conceptibilă de cât pentru cazul din partea finală a alin. 2 din art. 484.

24) Conform art. 500 distrugerea unei simple scrisori (corespondență) e pedepsită cu 6 luni până la 1 an închisoare. In schimb distrugerea unui înscris (act autentic sau privat) e pedepsit numai cu 3 luni până la 1 an (art. 560); iar distrugerea vreunui bun mobil sau uciderea unui animal al altuia e pedepsită cu 1 lună la un an (art. 557). O scrisoare contează deci mai mult ca un bun, ca un animal sau înscris

25) După art. 545 căraușul care își însușește o parte din mărfuri și ascunde lipsa prin amestecarea unor substanțe vătămătoare se pedepsește cu 2 luni până la 1 an; acelaș fapt *minus abuzul de încredere*, deci mai ușor, e pedepsit cu 6 luni la 2 ani de art. 379; ori tocmai în cazul art. 545 se impunea o pedeapsă mai grea.

26) In diversele cazuri de *omucidere praeterintențională și vătămări praeterintenționale* (art. 355; 361, 372 alin. 2, 374 alin. 2, 384, 473, 480, etc.) pedepsele variază în mod extrem de disproportionat.

VI. Din punct de vedere pur formal s'au strecurat și în partea specială anumite greșeli cari trebuiesc să fie înlăturate :

a) Nu vom insista asupra nomenclaturei; observăm însă că în dorința de a se da fiecărei infracțiuni o denumire, s'au adoptat deseori denumiri nepotrivite. Suntem pentru sistemul denumirilor singulare, el prezintă mari avantagii practice; credem însă că denumirea trebuie să fie dată numai infracțiunilor tip, nu și formulilor derivate, iar denumirea să fie cât mai concisă, iar nu să repete întregul conținut al infracțiunii.

Vom cita câteva exemple de denumiri nepotrivite :
Denumirea din art. 200: „*compromiterea puterii de rezistență a națiunii*” este declamatorie.

In art. 206 infracțiunea e denumită: „*ofensă a constituționalității*”, când mult mai potrivit ar fi fost să se spună: „*ofensă a autorității regale*”.

In art. 207 se folosește denumirea „*uzurpare a ordinii constituționale*”, or termenul „*a uzurpa*” implică acțiunea celui care ia locul altuia (ca în art. 212 sau 257), pe când în art. 207 nu e vorba de cel care ia locul, ci de cel care surpă, atacă, deci „*atentat contra ordinii constituționale*”.

In art. 214 denumirea e prolixă: „*crimă de întrebuintare abuzivă a forței publice contra organizării armatei*”, repetă aproape conținutul infracțiunii; se putea spune mai scurt: „*împiedicarea organizării armatei*”.

In art. 232 denumirea „*violența contra drepturilor cetățenești*” este inexactă fiindcă nu cuprinde ambele forme ale infracțiunii (violență sau amenințări); se putea spune deci: „*împiedicarea ori nesocotirea drepturilor politice*”.

In art. 235 adoptă denumirea „*delict electoral*” or aceasta e o denumire generică (cum sunt și denumirile delict politic, delict de presă, delict militar) și deci nu poate fi folosită ca denumire de singularizare.

Titulatura „*Nedrept folos*” dată secțiunii care cuprinde art. 238—241 este prea puțin comprehensivă fiindcă vizează numai denumirea ultimului text. Denumirea: „*Luări nedrepte*” din actualul cod e mai fericită. Ea trebuie păstrată în toate cele 4 texte adăugându-i-se un calificativ. Denumirile secțiunilor au fost articulate, dece „*nedrept folos*” a rămas nearticulat ?

La art. 248 se repetă denumirea din 245, ori în art. 248 nu avem aceiaș situație ca cea din art. 245. Denumirea potrivită ar fi cea de „*atitudine abuzivă*”.

In art. 268 denumirea *trecere frauduloasă a frontierei* (care e potrivită pentru art. 267) trebuie înlocuită cu *pecere neautorizată*.

Denumirea din art. 290 „*delict contra represiunii*” este improprie, faptul este un act de favorizare și trebuie denumit ca atare. La fel denumirea din 325, 329, 331, 333 și 335 este generică și deci nu poate servi ca denumire de singularizare.

Acelaș lucru pentru denumirile din art. 289, 291, 309, etc.

Am citat câteva exemple pentru a evidenția că o severă verificare a denumirilor e necesară.

b) In tehnica proiectului definirea fiecărei infracțiune începe cu formula: „*Acela care..*”.

De la această construcțiune nu se pot concepe abateri decât atunci când subiectul activ nu poate fi oricine (are o calitate), sau când subiectul activ este plural (ceată, asociațiune, etc.), sau când se înglobează într'un text fapte complexe.

Totuși in proiect o sumă de texte cari puteau să păstreze construcția: „*Acela care..*” sunt formulate cu altă construcție, frângând astfel fără motiv acea uniformitate care vedește o îngrijită elaborare legislativă. (Ci-

tăm) textele articolelor: 205, 294., 306, 318, 319, 322, 325, 329, 340, 341, 353, 417, 436, 443, 496, 549, 563).

c) In unele texte se găsesc folosiți termeni improprii, de exemplu :

In art. 205 alin. 2 și 3 se spune: „*Dacă faptul...*”, ori nu e vorba de faptul din aliniatul 1, ci e vorba de ofensă, deci: „*Dacă ofensa a fost adusă...*”.

In art. 224 se spune „*organizează...* vreuna din infracțiunile...”; infracțiunea se *prepară* nu se organizează.

In art. 255 alin. 1 se vorbește de „*răniri grațe*”; în art. 274 alin. 1 de „*leziuni corporale*”; în art. 357 de „*răniri*”, toate acestea trebuie înlocuite cu expresiunea adoptată de art. 469: „*vătămare a integrității corporale*”.

In art. 255 alin. 2 se va înlocui „*sfert*” cu „*pățime*”.

In art. 476 se prevede: „*Acela care fără intenție săvârșește vreuna din infracțiunile prevăzute în prezenta secțiune...*”. Din moment ce se spune că cineva a săvârșit o infracțiune înseamnă că acea infracțiune a luat ființă în toate elementele sale, deci există și elementul ei subiectiv. Ori în art. 476 se vizează tocmai cazul când lipsește elementul subiectiv forma dol și deci nu mai poate fi vorba de *infracțiunile* (cum spune textul) ci de *faptele*. Trebuie deci înlocuit termenul „*infracțiunile*” cu termenul „*faptele*” (cum s'a făcut în art. 477).

In art. 557 alin. 2 se spune „*omoaară un animal*”. In limbajul vulgar se zice și așa; într'o lege nu merge de cât *ucide*, fiindcă *omor* e rezervat omului (homo caedere).

d) Unele texte sunt greșit așezate, de exemplu :

La art. 196 alin. 2 trebuie să devină alin. 1 și alin. 1 să devină aliniatul 2 (cum este în proiectul consiliului legislativ).

Art. 271, 286 și 290 privitoare toate la *nedenumire* trebuie să formeze o secțiune aparte în Cap. I din Titlul IV, căci așa cum se găsesc în proiect sunt rău așezate; faptul din 371 nu are ce căuta la denunțarea calomnioasă, faptul din 286 nu are ce căuta la favorizarea infractorilor (care presupune o înțelegere).

Faptul din art. 298 nu e bine plasat în secțiunea evadării, el trebuie mutat în secțiunea II-a a cărei titlatură trebuie să fie „*Nerespectarea hotărârilor judecătorești*”.

Art. 507 trebuie mutat după 508.

Art. 483 trebuie să devină sau ultim aliniat în art. 480, sau să fie mutat ca art. 481.

c) Trimiterile cuprinse în unele texte nu sunt exacte, de exemplu :

La art. 212 se trimite la art. 254; trebuie însă înlocuit cu 255 alin. 1 fiindcă acest text se ocupă de ultragiul cu violență.

Trimiterea din art. 422 la art. 419 trebuie mărginită numai la primul aliniat al acestui din urmă text, căci pedeapsa din alin. ultim e mai mare de cât cea din 422.

In art. 480 alin. ultim trimiterea trebuie făcută la „*aliniatul 2 de sub punctul 2*”. Trimiterea din art. 484 alin. 2, credem că este privitoare la art. 462 iar nu 426.

In art. 487 se trimite la art. 452 alin. 2 part. II-a, trimiterea e însă confuză, ar fi mai bine să se spună expres de cine este vorba.

In art. 558 se trimite la alin. 1 din art. 557. Credem că trimiterea trebuie făcută la întreg art. 557 fiindcă și uciderea unui animal se poate face prin violență sau amenințări, ori de o ceată, sau de o persoană angajată, etc., deci agravanta poate privi și alin. 2 din art. 557.

f) Redacțiunea unor texte nu este corectă și din cauza aceasta pot naște confuziuni.

Astfel în art. 372 alin. 3 se spune că: „*dacă a rezultat moartea unei persoane sau unui animal pedeapsa va fi în cazul primului aliniat aceea prevăzută pentru omor... etc.*”. S'ar putea crede că pedeapsa omorului se aplică și atunci când faptul din primul aliniat a avut de rezultat moartea unui animal (fiindcă și în cazul alin. întâi e posibil să moară vreun animal). Trebuie deci modificată redacțiunea în sensul: „*Dacă faptele de mai sus au avut ca rezultat moartea unei persoane se aplică pedeapsa prevăzută pentru omor, iar dacă s'a cauzat moartea vreunui animal se va aplica inchiisoarea... etc.*”.

La art. 405 alin. 2 partea finală se spune: „*persoană particulară care are îndatorirea de a înregistra numele călătorilor sau vizitatorilor*”. Credem că este o greșală, ca textul să se refere numai la un caz particular, când dimpotrivă ar trebui înglobate în text toate situațiunile similare într'o formulă generică.

Redacțiunea trebuie schimbată în sensul: „*persoană particulară îndatorată de a înregistra identitatea persanlor*”.

In art. 406 redacțiunea este defectuasă, alin. 2 nu face de cât să repete ceea ce este în alin. 1, fiindcă în ambele cazuri avem o folosire în scop de profit. Trebuie deci suprimat din alin. 2 pasagiul: „*s'a săvârșit în modurile arătate la art. 401*”.

In art. 456 se spune: „*Acela care prin amenințare sau violență răpește... sub pretext... etc.*”. Din moment ce se uzează de amenințări sau violență ce rost mai are pretextul ? De pretext se poate vorbi numai în cazul când mijlocul e *amăgirea*, iar nu atunci când se folosește violență sau amenințare. Trebuie suprimat deci pasagiul „*sub pretext de căsătorie, sau*”, ori schimbată redacțiunea de la început în sensul: „*Acela care prin violență sau amenințări, ori sub pretext de a lua în căsătorie, răpește, etc.*”.

La art. 464 se spune „*omor sau asasinat*”; s'ar putea crede că asasinatul e altceva de cât un omor agravat (art. 462). Trebuie să se elimineze deci cuvântul *asasinat* din art. 464, mai ales că cel care se oferă să omoare e dela sine înțeles că premeditează.

In art. 464 se spune „*omor sau asasinat*”; s'ar putea crede că asasinatul e altceva de cât un omor agravat (art. 462). Trebuie să se elimineze deci cuvântul *asasinat* din art. 464, mai ales că cel care se oferă să omoare e dela sine înțeles că premeditează.

In art. 469 se spune : „*în afară de cazurile de mai sus*”, ceea ce ar putea conduce la concluzia că în cazurile de mai sus chiar dacă s'a produs vreo vătămare nu se aplică art. 469, ceea ce e desigur greșit. Confuziunea trebuie evitată. De aceea trebuie suprimat pasagiul de care vorbim din art. 469; în schimb se va spune în art. 468: „*Acela care lovește o persoană fără a-i cauza vrec vătămare... etc.*”.

Punctul 2 din art. 480 prevede: „*Când delictul e săvârșit de însăși femeia însărcinată necăsătorită, sau a consimțit ea altcineva... etc.*”, fraza e fără stil; cine a consimțit ? Delictul ? Căci așa vine după regulile stilistice ! Redacțiunea trebuie să fie următoarea: „*Când delictul e săvârșit de însăși femeia însărcinată nemăritată, sau de altă persoană dar cu consimțământul femeii... etc.*”.

La art. 508 alin. ultim se spune: „*faptele sunt din cele prevăzute în*”, corect trebuie să se spună: „*faptele sunt săvârșite în condițiunile prevăzute la*”. La fel în art. 511 în loc de „*în cazurile arătate*” se va spune „*în condițiunile arătate*”.

Observăm aci că pe când în art. 512—514 s'au folosit precis termenii de: „*imputare sau afirmație*” în schimb

în art. 505 și 506 s'a adoptat o redacțiune prolixă și deci mai puțin precisă.

La art. 514 trebuie să se accentueze forma negativă, fiindcă dispozițiunea de lege trebuie să indice întâi regula și apoi excepția. Or regula în art. 514 este că proba verității nu este admisă, iar excepția este supusă condiției. Se va spune deci: „*Proba verității nu este admisă de cât cu condițiunea că... etc.*”.

Pasagiul „după punerea în mișcare a acțiunii penale” din art. 535 alin. 3 trebuie eliminat ca inutil, fiindcă ceea ce interesează e punctul terminal (pronunțarea hotărârii definitive).

Art. 552 e greșit redactat, fiindcă prevede o *tentativă* de înșelăciune în loc să prevadă infracțiunea consumată. Textul spune că se pedepsește cel care distruge lucrurile ce-i aparțin, sau își cauzează răni în scopul de a obține o primă de asigurare, cu alte cuvinte se pedepsește un fapt de distrugere sau de autolezare, iar nu o înșelăciune. Ca să fie înșelăciune trebuie să se vorbească de „*obținerea*” unei prime de asigurare prin atari mijloace, iar nu de „*scopul de a obține*”. Textul va trebui să fie astfel redactat: „*Acel care distrugând, risipind sau deteriorând în orice mod lucrurile ce-i aparțin sau care cauzându-și răni sau infirmități se înfățișează ca victimă și obține o primă de asigurare sau alt avantaj comite delict... etc.*”.

Am enumerat aceste câteva texte cari trebuiesc neapărat corectate; sunt însă — după cum am relevat și cu alte ocazii — foarte multe texte extrem și inutil de prolix redactate, dar e greu să mai propunem modificări astăzi când proiectul a ajuns înaintea Corpurilor legiuitoare.

În dorința de a vedea cât mai curând realizată unificarea legiuirilor penale, socotim aceste observațiuni ca ultimele *de jure condendo*.

VINTILĂ DONGOROZ

Propaganda pentru emanciparea magistraturii

REFORME.....

*Politicianismul, în justiție, este egal cu trădarea de patrie.
Proasta salarizare a magistraturii poate prăbuși un popor!*

Magistratura are atâtea vicii de organizare și atâtea rele plutesc în jurul ei, că te miri cum de se ating oamenii de cel mai mic lucru, de cel mai neînsemnat, de lucrul care, până mai eri, părea un mare bun al magistraturii: *Inaintarea pe loc.*

S'o desființăm!

Atinge gradele, prestigiul, atinge... mai știu eu ce a'inge? Ce prejudecăți, ce susceptibilități, ce atingeri de suflete fine, ce mai a'inge.... se vede că atinge totul, slăbește magistratura.

Consilieri la ocoale, la tribunale, când așteptia *trebue* să fie numai la Curți și Casație. — Numai ei să fie „*consilieri*” ceilalți să fie judecători ori magistrați.

Cam așa suflă vântul azi.

Drept vorbind, titlul de consilier e impropriu funcțiunii de judecător, titlul acesta trebuie desființat în mod general, nu numai pentru o categorie. Toți sunt judecători, de ocol, tribunal, de curți și casație. Avocații, când pledează, ne zic Domnilor judecători, Domnilor magistrați, e mai bine așa de cât Domnule consilier, căci noi nu consiliem pe nimeni, noi judecăm și dreptul de a judeca faptele și nevoile oamenilor, îți dă ori imprimă numele de judecător, nu de consilier.

Înlocuirea gradelor prin gradații, e o greșală, dacă ele vor fi bazate tot pe instanță și nu egalizate. Salariile magistraților trebuesc aproape egalizate prin stagiul. — Stagiul trebuie să fie acela care determină salariul, nu ierarhia ori instanța. Ierarhia e o ficțiune, o inutilitate. — Pe ce se bazează? Avem nevoie de ierarhia stagiului, nu a instanței. — Un judecător de la Curte, tânăr, cu 15 ani, stagiul în magistratură, pofteste să-l salut eu întâi care am 25 ani stagiul, la judecătoria și tribunal. — Eu, deși casez și reformez hotărârile judecătorului de ocol, cu toate acestea legea mă pune pe aceeași treaptă ierarhică, ceia ce e just. — La fel trebuie procedat în relațiile dintre mine și Curți or Casație. — Trebuie legiferată ierarhia stagiului. — Acela prezidează, acela conduce, care e mai vechi în grad. — Ierarhia vârstei e mai morală ca ierarhia instanței. — Salariile sunt izbitor de nedrepte, căci sunt bazate pe instanță, nu pe stagiul. — E injust și absurd. — Salarii bune și trai îmbelșugat sus, mizerie jos. — Magistratura, în loc să fie aceeași, e magistratura de sus și magistratura de jos. — Magistrați superiori și inferiori. — Ca la cazarmă. — Parcă nouă ne dă cineva ordine! Dacă eu casez și reformez pe judele de ocol, legea nu mă consideră superior lui, de ce atunci mi-i consideră superiori pe cei de la Curți? Unde e rațiunea? Apelantul or recurentul nu zice: lasă că mă vor judeca alții mai deștepți, mai superiori, ci: să judece și alții faptul. — Există o superioritate numerică. — Atât! De aceia, nu instanța trebuie să determine rangul și salariul, ci vârsta, stagiul în justiție, vechimea.

Supleantul ori ajutorul de judecător să intre în funcție cu 10.000 lei lunar, iar salariul să crească în așa mod, ca la sfârșitul carierii să ai pe lună 40.000 lei. — Toți la fel sau aproape la fel. — Atunci și astfel vom avea

magistratură independentă materialmente, cu prestigiu, demnitate, autoritate, cu tot ce trebuie justiției.

Apoi, vine latura morală, latura politică, a politicianismului, a dușmanilor de moarte a magistraturii, care forfotesc, care deapănă un fir negru, care umilesc și dărâmă, care se amestecă la numirea, transferarea și înaintarea magistraților.

Câte nedreptăți și câte dureri!

Adevărate crime care slăbesc justiția, care sfidează comandamentul moral al națiunii.

Oamenii catastrofelor ce pot veni nu se înspăimântă nici după revoluții care au prăbușit în sânge anumite regimuri.

Interesele personale care cresc pe egoism și lipsă de patriotism, care pot duce poporul la dezastru, tronează și sfidează, călcând peste nedreptăți, ale căror caractere inflexibile nu sunt simpatice.

Înaintările trebuiesc suprimate.

Președinții de secții trebuiesc desființați. Instanța s'o conducă cel mai vechi în grad, căci mi se pare mai moral așa, fapt care se urmează azi când președintele efectiv lipsește.

Socot că e ceva care atinge prestigiul instanței când magistrați cu părul alb sunt prezidați de elemente tinere.

Înaintările, dacă se ține atât de mult la ele, trebuiesc bazate pe vechime, nu pe alegerea și interesul cluburilor politice. — Să se legeze înaintarea la vechime! — Este vre-o teamă că se vor strecura la celelalte instanțe elemente slabe? Dar oare acum nu scapă mai departe elemente care nu sunt cum ar trebui să fie? Ce politica alege și cântărește meritele? Merite îi trebuiesc ei? Afară cu ea de la numirea, transferarea și înaintarea magistraților!

Magistratura trebuie să dicteze aceia ce convine prestigiului și demnității ei. — Asaltului politic noi să-i opunem asaltul conștiinței naționale a magistraturii românești, invincibilă și dătătoare de viață morală neamului.

Să curățim magistratura întâi de cele mai mari rele și apoi să discutăm asupra situațiilor care ating morga cutăruia ori cutăruia.

Nu mai lucrând așa, cu sinceritate, iubire de țară și de justiție, dând dreptatea cea bună și sfântă tuturor, vom da țării adevărata magistratură, pe care n'o vor politicianii, dar pe care o vrea toată națiunea.

TRAIAN R. SCRIBAN

NALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența de la 7 Februarie 1934

Președinția d. lui. AL. IUCA Președinte

Inginer M. N. Pisiota cu Sigmund și Avram Saraga

Decizia nr. 113 Dosar nr. 2189/1933

Chirie. Recurs. Contract de închiriere iscălit numai de una din părți. Deși vizat de Administrația financiară, nu poate fi opozabil celeilalte părți. Contract în curs de executare. Dacă beneficiază de reducerea chiriei. Art. 7 legea chiriilor din 1933, art. 11, 12 și 14 legea chiriilor din 1932. Incident de neconstituționalitatea art. 7 din legea chiriilor din 1933.

1. — Un contract semnat numai de proprietar, deși vizat de Administrația financiară, nu poate fi opozabil celeilalte părți.

2. — Contractele de închiriere, ca în speță, încheiate de comercianți anterior legii din 1933 și în curs de executare la intrarea în vigoare, conf. art. 7 din lege, sunt supuse reducerilor prevăzute de art. 11 și 12 legea chiriilor din 1932, iar abrogarea art. 14 din legea chiriilor din 1932 nu are alt înțeles decât că, după intrarea în vigoare a legii din 1933, părțile vor putea să deroge dela reducerile prevăzute de art. 11 și 12, iar nu și pentru convențiunile anterior stipulate.

Curtea,

Asupra recursului introdus de inginer N. N. Pisiota în contra deciziei civile nr. 303 din 1933 dată de Curtea de apel București secția II-a.

Având în vedere motivul I de casare :

I. Exces de putere; violarea art. 1411 cod. civ. combinat cu art. 1452 cod. civil; violarea și greșita aplicațiune a art. 1176; omisiune esențială, denaturarea și violarea convenției părților.

În sprijinul acțiunii mele. — prin care ceream obligarea intimaiilor — părții la plata sumei de lei 147.790 ca rest datorit dir chiria semestrului 1 Martie 1933—1 Septembrie 1933, cum și rezilierea contractului și evacuarea lor de îndată — am invocat convenția de închiriere dintre părți, ale cărei condițiuni le dovedeam cu: a) contractul de închiriere depus la dosar vizat la Administrația financiară Albastru la Martie 1933, încheiat pe termenul 1 Martie 1933—1 Martie 1934, act purtând semnătura mea; b) Contractul de închiriere vizat la 1932, încheiat pe durata 1 Martie 1932—1 Martie 1933, cuprinzând condiții de închirierii anului precedent și pactul comisoriu expres, — contract semnat de ambele părți și; c) chitanța subscrișului din 30 Ianuarie 1933 al cărui original deținut de intimaiți chiriași s'a depus în debateri și invocată de dânsii, fiind recunoscut ca act lor opozabil asupra cuprinsului său, prin care părțile stabileau chiria și condițiuni de închirierii pe noua perioadă convenită dela 1 Martie 1933—1 Martie 1934, pentru care se reclama restul din chiria primului semestru, stabilindu-se precis restul datorit de chiriș din chirie cum și sancțiunile neplății la termen, prin mențiunea și la noua închiriere a pactului comisoriu din contractul ce exista între părți la acea dată (30 Ianuarie 1933) și al cărui termen expira la 1 Martie 1933.

Față de actele mai sus specificate am susținut că contractul de închiriere vizat la Martie 1933, deși semnat numai de proprietar, cuprinde toate condițiunile noii închirierii precizate și stabilite prin chitanța recunoscută de intimaiți din

30 Ianuarie 1933, prin care părțile stabilind chiria pe noua perioadă a închirierii convenită liberă între părți, înțelegeau a menține restul condițiilor și pactul comisor expres din contractul expirat și prelungit prin noua convențiune dintre părți, consecința căreia plata restului de chirie datorit și recunoscut pe semestrul 1 Martie 1933—1 Septembrie 1933, era sancționat în caz de neplată cu pactul comisoriu expres mențut din vechiul contract.

Tribunalul ca primă instanță, fără a examina cererea și susținerile noastre în o atare privință, înlătură pur și simplu din discuție contractul de închiriere prezentat de noi, pe unica considerație că el nu ar fi recunoscut de părți și nefiind semnat decât de proprietarul reclamant, el nu ar avea nici o valoare juridică, fără a examina cererea noastră prin care susținem, că actul prezentat coroborat cu vechiul contract și chitanța în chestiune, cuprindea în adevăr condițiile noii închirieri stabilite și liber convenite între părți pentru timpul după 1 Martie 1933, expirarea vechiului contract, deși acelaș Tribunal în considerentele următoare constată că chitanța din 30 Ianuarie 1933 este recunoscută de părți, ea dovedind chiria liberă convenită de părți, pentru noua închiriere cum și suma recunoscută de chiriași-intimați ca rest de plată pe semestrul în chestiune (1 Martie 1933—1 Septembrie 1933).

Tribunalul, deși primește și constată chiria liberă convenită de părți stabilind că în adevăr chitanța în chestiune cuprindea condițiile închirierii noi recunoscute de părți, refuză totuși a vedea și primind drept cuprinsul său, prin care se prevedea precis menținerea pactului comisor expres din vechiul contract de închiriere, părțile înțelegând astfel a prelungi prin liber acord vechea închiriere la care se referă însăși chitanța din 30 Ianuarie 1933, data la care contractul ce expiră la 1 Martie 1933, era încă în curs de executare, conținând pactul comisor și toate stipulațiunile de stil ale închirierii convenite și semnate de părți ca atare, înlăturând pur și simplu și fără nici o motivare susținerile și concluziunile noastre.

Instanța de apel, în fața căreia am repetat cererea noastră conform concluziilor de la dosar, comite deasemenea cu desăvârșire a examina din acest raport de privire și însușindu-și în totul hotărîrea primei instanțe prin care se înlătură contractul de închiriere, prin considerentele sale finale denaturând sensul și cuprinsul clar al chitanței din 30 Ianuarie 1933, refuză deasemenea a-i da cuvenita aplicare cerută de noi, deși menținând hotărîrea primei instanțe constată implicit chiria liberă convenită de părți pentru noua închiriere.

Judecând astfel, instanța de fond — independent de motivele pe care se arată a-și sprijini soluția dată și cari sunt atacate prin ce'elalte mijloace de casare — cu privire la acest motiv de recurs, comite un vădit exces de putere, o omisiune care este esențială căci dacă ar fi examinat cererea noastră în o atare privință, ar fi văzut că contractul în chestiune era implicit recunoscut și deci opozabil părții adverse, și deci evident că nu-l mai putea înlătura pur și simplu; și totodată denaturează în mod clar și natura tocmelei noastre atunci când nu privește în întregul său cuprins convenția stabilită între părți cu chitanța în chestiune recunoscută de partea adversă, violând astfel convenția părților când refuză a o primi în întregime totodată violând art. 1411 cod. civ., combinat cu 1452 c. civ. și făcând o greșită aplicațiune în speța supusă judecării, a art. 1176 c. civ.":

Având în vedere deciziunea atacată cu recurs din care rezultă că recurentul inginer N. N. Pisiota a chemat în judecată, conform legii proprietarilor, pe intimații Sigmund și Avram Șaraga, deținători cu titlu de chiriași ai cinematografului Boulevard-Palace din București B-dul Elisabeta nr. 16, proprietatea recurentului, spre a fi obligați, pe

deoparte, a-i plăti în mod solidar suma de lei 147.790 reprezentând restul pretins de recurent din chiria cinematografului pe timpul dela 1 Martie și până la 1 Septembrie 1933, iar, pe de altă parte, spre a se declara reziliat, din culpa lor, contractul prin care recurentul le-a închiriat acel cinematograf și spre a fi evacuat de îndată din imobil.

Ambele instanțe de fond au respins acțiunea, și spre a decide astfel instanța de apel a constatat, însușindu-și prin deciziunea atacată cu recurs și motivele de drept și de fapt ale hotărîrii primei instanțe, că recurentul a invocat în sprijinul susținerilor sale două acte și anume: un contract de închiriere semnat numai de el vizat la Administrația financiară a Capitalei, sectorul III Albastru, la 12 Decembrie 1932 și o chitanță emanând tot dela el, prin care recunoaște că a primit dela intimați suma de lei 537.790 în contul chiriei pe semestrul 1 Martie—1 Septembrie 1933, arătând prin aceeași chitanță ce mai rămâne de plătit și examinând aceste acte înlătură acel pretins contract, pe motiv că fiind semnat numai de recurent și nefiind recunoscut de intimați nu are nici o valoare juridică; iar, în ce privește chitanța arătată motivează că din acea chitanță și din scrisorile recurentului invocate de intimat rezultă că între ei există un contract de închiriere a cinematografului, în curs de executare la intrarea în vigoare a legii din 1933;

—că chiria stabilită prin acest contract — anterior legii din 1933 — este de 1.400.000 lei anual; că noua lege a chiriilor din 14 Aprilie 1933 prelungind prin art. 1 termenele de închiriere din legea dela 7 Aprilie 1932, a menținut în principiu dispozițiunile acestei legi, iar prin art. 7 a dispus că pentru contractele prevăzute la art. 11 și 12 din legea dela 7 Aprilie 1932, să se plătească și pentru anul — 23 Aprilie 1933 — 23 Aprilie 1934 — chiria fixată prin aceste texte, adică o chirie redusă după anumite norme; că prin dispozițiunile art. 12 al. 5 din legea dela 7 Aprilie 1932 se prevede că beneficiază de reducerile de chirii și contractele în curs de executare încheiate de orice comerciant; că aceste dispozițiuni sunt aplicabile contractului de închiriere constatat prin chitanța în discuțiune, contract referitor la un imobil în care se exercită un comerț și care deși făcut la o dată ce nu este arătată în chitanță, era în curs de executare la intrarea în vigoare a legii din 1933, fiind făcut contractul pentru semestrul dela 1 Martie—1 Septembrie 1933 și fiind încheiat la o dată anterioară celei de 10 Aprilie 1933, pentru când se prevede în chitanță că plata restului de chirie se va face la acest termen; că, susținerea recurentului că prin art. 13 din legea chiriilor din 1933, abrogându-se art. 14 din legea din 1932, reducerea chiriei dela art. 12 alin. 5 s'ar aplica numai contractelor în curs de executare la data promulgării legii din 1932, urmează a fi înlăturată întrucât, zice Curtea, abrogarea art. 14 din legea dela 7 Aprilie 1932, trebuie înțeleasă numai în sensul că după intrarea în vigoare a noiei legi din 1933, părțile vor putea deroga dela reducerea prevăzută în legea anterioară, iar nu că s'ar respecta și convențiile încheiate mai înainte de promulgarea noiei legi prin care s'ar prevedea o chirie mai mare de cât aceia stabilită prin art. 11 din legea dela 7 Aprilie 1932; că — zice mai departe Curtea —

prin sumele plătite de către intimați, odată 337.790 lei prin chitanța menționată și ulterior prin consemnarea la Cassa de Depuneri a sumei de lei 152.210, se acoperă întreaga chirie datorită pe intervalul dela 1 Aprilie — 1 Septembrie 1933, socotindu-se această chirie în raport cu chiria anuală redusă, conform legii la suma de 980.000 lei, iar nu după chiria de 1.400.000 lei anual, convenită mai înainte de promulgarea legii din 14 Aprilie 1933; că reclamantul nu face dovada că la 30 Ianuarie 1933, când a primit acotul din chiria pe semestrul Aprilie-Septembrie 1933, ar fi încheiat cu intimații chiriași un contract de închiriere, prin care să se fi derogat dela dispozițiile de reducere de chirie ale legilor eventuale; că astfel fiind și întrucât nici chitanța și nici scrisorile recurentului nu cuprind implicit vreo acceptare din partea chiriașilor a cuantumului de chirie pretins de el și nici vreo renunțare a lor la beneficiile legilor de reducere a chiriei, urmează a se respinge acțiunea.

Având în vedere că prin motivul I de casare se pretinde că instanța de fond ar fi comis un exces de putere, ar fi violat art. 1411 combinat cu art. 1452 c. civ., ar fi violat și aplicat greșit art. 1176 c. civ., ar fi comis o omisiune esențială, o denaturare și ar fi violat convenția părților, întrucât judecând astfel n'ar fi examinat susținerea recurentului cum că contractul de închiriere vizat la Administrația financiară la 12 Decembrie 1932, deși semnat numai de el, totuși coroborat cu vechiul contract și chitanța în chestiune, cuprindea condițiile unei noi închirieri pe timpul dela 1 Martie 1933; că — se mai pretinde — că tribunalul ar fi denaturat sensul convenției prin aceea că n'ar fi ținut seamă de întreg cuprinsul chitanței prin care se prevedea în mod precis menținerea pactului comisor din vechiul contract de închiriere.

Considerând că instanța de fond a constatat că pretinsul contract de închiriere vizat la 12 Decembrie 1932 de Administrația financiară a Capitalei, sectorul III Albastru și semnat numai de recurent nu este recunoscut de intimați. Că pe temeiul acestei constatări a putut, uzând de un drept suveran, de interpretare și apreciere a actelor și împrejurărilor cauzei și fără a fi comis imputările aduse prin motivul I de casare, să nu țină seama de susținerea recurentului la care se referă acest motiv și, pe temeiul aceluiași constatări, cu drept cuvânt a înlăturat ca lipsit de orice valoare juridică acel act semnat numai de recurent. Că deci motivul I de casare e neîntemeiat.

Având în vedere motivul II de casare :

„II. Exces de putere; violarea convenției părților, violarea art. 965 c. civ. și a art. 1499 și 1430 c. civ., greșita aplicațiune în speță a art. 7, din legea chiriilor din 14 Aprilie 1933 combinat cu art. 11 și 12 al. 5 din legea chiriilor din 7 Aprilie 1932; violarea art. 13 al legii chiriilor din 1933 și a principiilor de drept din materia interpretării și aplicării legilor; omisiune esențială; denaturare.

Pentru a duce la respingerea acțiunii noastre cu privire la obligarea intimaților chiriași la plata sumei de lei 147.790 restul datorit din chiria semestrului 1 Martie 1933—1 Septembrie 1933, instanța de fond deși primește ca recunoscută din partea adversă chitanța din 30 Ianuarie 1933 și constată chiria con-

venită de părți pentru perioada de închiriere în discuție (1 Martie 1933—1 Septembrie 1933) liber consimțită de ele, din care chiriași recunoșteau că mai datoresc 300.000 lei pe cari se obligă a-i plăti în termenul stipulat, dar din cari nu plățiseră decât 152.210 lei, totuși găsește că prin această plată intimații chiriași sunt liberați de plata restului datorit pe semestrul în chestiune pe motiv că numiții ar beneficia de reducerea chiriei prevăzută de art. 7 al legii chiriilor din 14 Aprilie 1933, consecința căreia s'ar menține și aplica și convenției noastre liber consimțite pentru noua închiriere de la 1 Martie 1933 aflată în curs de executare la promulgarea noii legii a chiriilor or dispozițiile art. 11 și 12 din vechea lege a chiriilor din 7 Aprilie 1932, a căror aplicațiune o face, reducându-ne cu 30% pentru intervalul în chestiune chiria datorită de la 23 Aprilie 1933—1 Septembrie 1933 pe baza contractului de închiriere liber consimțit și aflat în curs de executare la promulgarea noii legi.

După cum se constată din concluziile noastre scrise, am susținut în fața instanței de fond, și aceasta independent de motivul de anticonstituționalitate al legii invocată și pentru care formulăm motiv aparte, că noul legiuitor din 1933 prin art. 13 al legii noi, abrogând dispozițiile art. 14 al acestei legi, cari făceau o chestiune de ordine publică din cuantumul chiriei la orice contracte (prelungite sau în curs de executare) pe intervalul de aplicare al acelei legi (23 Aprilie 1932—23 Aprilie 1933), iar prin expunerea de motive a legii arătând și rațiunea noii măsuri edictate cum și motivele pentru ce ordinea publică nu mai era interesată în o atare privință și de ce la contractele eșind din prelungirea legală fixarea chiriei era lăsată la libera convenție a părților interesate, consecința noii ordini și spiritului noii legi care înlătură ordinea publică în o asemenea materie, am susținut ca art. 7 al legii cu privire la menținerea și aplicațiunea vechilor disp. a art. 11, 12 alin. 5 al legii vechi, nu-și mai putea avea nici o aplicațiune la o închiriere neprelungită de lege, adică la o închiriere liber consimțită de părți, cum era aceea din speță supusă judecării, iar cuvintele întrebunțate de legiuitor prin art. 7 cu privire „la celelalte contracte“ dispoziție ce venea după art. 3 (care privea contractele prelungite de locuințe), e referindu-se la disp. art. 11 și 12 din vechea lege, nu se putea înțelege decât cu privire la contractele localurilor de comerț (vizate de textul art. 11 și 12) și anume numai la categoria celor din primul alineat al art. 12 (comercianți cu vadaș de cel puțin 5 ani) singurii cari din această categorie erau prelungite de noul legiuitor, cum rezultă din expunerea de motive a legii.

Susținem deci că aplicarea reducerii de chirie prevăzută de art. 11 din vechea lege, față de spiritul și cuprinderea noii legi, nu-și putea avea locul și pentru cazul prevăzut de art. 12 alin. 5 (la contractele în curs de executare), o asemenea categorie de contracte ne mai interesând pe noul legiuitor, care prin art. 13 abrogând art. 14 al acestei legi, implicit a abrogat și orice dispoziție contrară din vechea lege, și deci cele ale art. 12 alin. 3 (cu privire la reducerea chiriei).

Mai susțin că o aplicare în speță a art. 7 în chestiune, fără a se lua în seamă aceste considerațiuni, duce la violarea convenției părților, aceasta fără ca un interes de ordine publică să o reclame, față de noua ordine publică creată de noul legiuitor, iar faptul omisiunii în textul art. 7 al noii legi a unei dispozițiuni exprese și în o atare privință, nu poate fi privit decât ca o simplă inadvertență a legiuitorului datorită aprobării în care și-a violat noul proiect, inadvertență, care față de spiritul unei legi și înăturarea ori cărui interes de ordine publică, în materie, face ca dispoz. vre-unei legi să nu fie menținute și aplicate decât în măsura și spiritul noii legi consecința căreia era exclusă o menținere și aplicare a art. 11 și cu privire la categoria de contracte în curs de executare

vizate de art. 12 alin. 3 în afară și peste cele prelungite legal și forțat prin primele aliniate ale art. 12.

Curtea de Apel, în fața căreia am dezvoltat pe larg în concluziile noastre scrise această chestiune, cerute cu desăvârșire a o examina și a se pronunța în o atare privință și în afară de considerentele străine a denaturat textul și sensul clar al convenției dintre părți care stipula chiria liber convenită, menținând sentința Tribunalului, are aerul a înătura cererea noastră pe motiv că părțile stipulând noua chirie, nu ar fi renunțat expres prin convenția lor la dispozițiunile de reducere ale legii noi, ca și cum dacă o asemenea renunțare ar fi fost expresă, ea ar fi devenit operantă și de natură a înătura pentru acest simplu motiv aplicarea pretinselor dispoziții de reducere ale legii, noui, uitând a vedea că ele, stabilind în mod liber și nesilite și noua închiriere, chiria liber consfințită, își manifestau în mod implicit intenția lor în o atare privință, așezându-și un nou regim în afară de orice prelungire, regim care nu era și nici nu putea fi atins de prevederile legii noi.

Tribunalul, a cărei sentință rămâne adoptată de Curte, fără a răspunde competent la chestiunea astfel ridicată de noi, face totuși și întinde aplicarea art. 7 al legii noi și la categoria contractului nostru, pe motiv că legea nu ar prevedea nici o asemenea restricție de aplicare, iar abrogarea art. 14 al legii din 1932 trebuie înțeleasă numai în sensul aplicării ei după intrarea în vigoare a legii noi, adică numai la convențiile ce se vor încheia după acea dată, o altă interpretare venind în contradicție cu prevederile art. 7 al legii noi, care a înțeles să mențină art. 11 și 12 alin. 3 din legea din 7 Aprilie 1932.

Judecând astfel, instanța de fond și în special Curtea de apel comite un exces de putere și în prim rând denaturează convențiunea părților în sensul său clar și tot odată se contraține în concluziunile sale atunci când menține în totul sentința primei instanțe, care primește și examinează chestiunea sub raportul de privire al existenței unei convențiuni în curs de executare și liber consfințită de părți.

Totodată, instanța de fond, violează disp. art. 13 al legii noi prin greșita aplicațiune a art. 7 și menținerea disp. art. 11 și 12 al. 5 al vechei legi cum și toate principiile de drept în materie de interpretarea și aplicațiunea legilor, omițând a examina și a vedea că art. 7 din noua lege cu privire la menținerea și aplicațiunea art. 11 și la cazul art. 12 al. 5 din vechea lege constituie în adevăr o inadvertență a legiuitorului. Inadvertența ce reese tocmai din contradicția la care duce o asemenea interpretare și aplicațiune față de principiul nou rezultând din abrogarea art. 14, adică din noua ordine publică vizată de legiuitorul nou, o atare greșită aplicațiune violând convenția părților, art. 965 cod. civ. și art. 1429 și 1430 cod. civ., o atare omisiune fiind esențială, căci era de natură a duce cu totul la o altă soluție, nu ca aceea adoptată de instanța de fond.

Având în vedere că prin acest motiv de casare se pretinde că instanța de fond aplicând contractului din speță o reducere a chiriei de 30 la sută prevăzută în art. 11 și 12 alin. 5 din legea chiriilor din 1932, ar fi comis un exces de putere, ar fi violat convențiunea părților și art. 965, 1429 și 1430 c. civ. prin greșita aplicațiune în speță a art. 7 din legea chiriilor din 14 Aprilie 1933 combinat cu art. 11 și 12 alin. 5 din legea chiriilor din 7 Aprilie 1932, ar fi violat art. 13 al legii chiriilor din 1933, cum și principiile de drept în materie de interpretarea legilor și ar fi comis o omisiune esențială și o denaturare întrucât n'ar fi ținut seama de susținerile recurentului, că, în urma abro-

gării art. 14 al legii chiriilor din 1932 prin art. 13 al legii din 1933, dispozițiunile art. 7 din legea chiriilor din 1933 prin care s'au menținut reducerile de chirie prevăzute de art. 11 și 12 alin. 5 al legii anterioare din 1932, nu-și mai puteau avea aplicațiunea în cazul unui contract de închiriere, ca cel de față, în curs de executare la data legii din 1933 și neprelungit prin această lege.

Considerând că prin art. 7 din legea chiriilor din 14 Aprilie 1933, se prevede că se aplică și sub imperiul acelei legi reducerile de chirii, prevăzute de art. 11 și 12 din legea dela 7 Aprilie 1932;

Că potrivit art. 12 al. 5 din această lege beneficiază de reducerea prevăzută la art. 11 și contractele în curs de executare, încheiate de orice comerciant sau industriaș; iar potrivit art. 14 din aceeași lege din 1932, pentru imobilele prevăzute în art. 11 și 12 ale căror contracte urmează a intra în vigoare la 25 Aprilie 1932, sau cari se vor încheia după intrarea în vigoare a acestei legi, chiria anuală nu va putea depăși pe cea fixată în art. 11. Dacă chiria stipulată va depăși quantumul fixat chiriașul va putea cere reducerea chiriei. Orice stipulațiune contrară este nulă.

Considerând că deși prin art. 13 din legea chiriilor din 1933, s'au abrogat dispozițiunile art. 14 al legii din 1932, — totuși această abrogare nu poate fi operantă decât pentru viitor și anume dela intrarea în vigoare a legii din 1933, ea neputând avea niciun efect în trecut, în ce privește reducerile de chirii prevăzute la art. 11 și 12 menționate, pentru contractele de închiriere intrate în vigoare la data legii din 25 Aprilie 1932, sau chiar ulterior acestei legi, dar anterior legii din 1933, prin care s'a abrogat art. 14 menționat.

Că, de aci rezultă că contractele de închiriere ca cel din speță încheiate de comercianți anterior legii din 1933, și în curs de executare la intrarea ei în vigoare sunt supuse, conform art. 7 din această lege reducerilor prevăzute la art. 11 și 12 din legea din 1932, menținute și prin legea din 1933. — abrogarea art. 14 din legea din 1932, neavând alt efect decât acela că după intrarea în vigoare a legii din 1933, părțile vor putea deroga dela reducerea prevăzută la art. 11 și 12 menționate, nu însă și efectul că ar fi obligatorii pentru convențiile prin care ele ar fi stipulat anterior și în necunoașterea legilor eventuale o chirie mai mare decât cea stabilită prin art. 11 și 12 din legea dela 7 Aprilie 1932, texte menținute și prin legea din 1933.

Considerând că instanța de fond a constatat că contractul de închiriere în litigiu era în curs de executare la intrarea în vigoare a legii din 1933, că, recurentul n'a făcut dovada că, la 30 Ianuarie 1933, când a primit acotul de chirie pe semestrul Aprilie-Septembrie 1933, ar fi încheiat cu intimații chiriași un nou contract prin care să se deroge dela dispozițiunile de reducere de chirii ale legilor de chirii eventuale; că a mai constatat, că din chitanța și scrisorile sale, nu rezultă că intimații ar fi acceptat quantumul chiriei pretinse de recurent și nici că ei ar fi renunțat la beneficiile legilor eventuale de reducerea chiriei.

Că, astfel fiind, cu drept cuvânt instanța de fond a motivat că dispoz. al. 5 al art. 12 din legea din Aprilie 1932, cum și ale art. 11 referitoare la

reducerile de chirii prevăzute pentru contractele de închiriere încheiate de comercianți, sunt aplicabile și contractului de închiriere intervenit în cazul de față.

Că, astfel fiind și întrucât a mai constatat că prin sumele plătite de intimați s'a acoperit întreaga chirie datorită pe intervalul 1 Aprilie—1 Septembrie 1933, socotindu-se această chirie în raport cu reducerea prevăzută prin legea din 1933. (art. 7) la chiria anuală convenită anterior acestei legi, cu drept cuvânt și cu justa aplicare a principiilor de drept a respins acțiunea de față, fără a fi comis imputările aduse prin motivul II de casare.

Că, deci, și acest motiv e neîntemeiat.

Considerând, că în ce privește motivul III și ultim de casare, recurentul a declarat că nu susține decât chestiunea de neconstituționalitate ridicată prin acest motiv.

Că, potrivit art. 29 din legea Inaltei Curți, această chestiune urmează a fi trimisă în judecata Secțiunilor Unite.

Pentru aceste motive Curtea, respinge motivele I și II de casare, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 2 Octombrie 1934

Președinția d-lui D. VOLANSCHI Prim Președinte

Benedict B. Martin cu Julia Kohn și a.

Decizia civilă Nr. 842 Dosar Nr. 7361/932

Legea lichidării datoriilor agricole și urbane. Recurs pendinte la Inalta Curte contra unei ordonanțe de adjudecare. Neformularea de debitor în termen de 2 luni a motivului special de casare conform art. 68. Dacă debitorul, comerciant, mai poate cere suspendarea judecării recursului.

Debitorul, chiar comerciant, care în termenul de 2 luni, prevăzut de art. 68 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane, nu a formulat și depus motivul special de casare cerut de acest text, nu mai poate cere suspendarea judecării recursului făcut contra unei ordonanțe de adjudecare, pe motiv că ar fi făcut la fond cerere de asanare.

Curtea,

În complectul de divergență prevăzut de art. 15 din legea sa organică, a luat în cercetare chestiunea de a se ști dacă un debitor, comerciant sau industriaș, care nu a făcut, în termen de 2 luni dela 7 Aprilie 1934, motiv special de recurs, conform art. 68 legea lichidării datoriilor agricole și urbane, poate cere suspendarea judecării recursului pe motiv că a sezișat instanțele de fond, conform art. 50 din aceeași lege, chestiune dedusă în recursul făcut de debitorul Benedict B. Martin și creditorii Julia Kohn, Betty Finaly și S. N. Almosino contra ordonanței cu nr. 11945 din 1932 a tribunalului Ilfov, secția notariat.

S'au ascultat d-nii avocați I. Nedelescu și Hugo Capon în susținerea cererii de suspendare a judecării recursului și d. avocat Filderman în combatere.

Deliberând,

Având în vedere că prin ordonanța de adjudecare cu nr. 11945 din 20 August 1932, tribunalul Ilfov s. Notariat a adjudecat asupra lui Felix Iavitz imobilul din București, str. Profesorilor, nr. 2, pro-

prietate a debitorului Benedict Martin, falit, aflător în lichidare judiciară;

Că, în contra acestei ordonanțe făcându-se recurs atât de debitor cât și de creditorii S. N. Almosino, Julia Kohn și Betty Finaly, și la termenul de 27 Iunie 1934 debitorul cerând suspendarea judecării recursului până la rezolvarea cererii ce a introdus la tribunal conform art. 50 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, această secțiune, prin jurnalul cu nr. 5547 din aceeași zi, a constatat că s'a ivit divergență asupra chestiunii de a se ști dacă un debitor, comerciant sau industriaș, care nu a făcut în termen de 2 luni dela 7 Aprilie 1934 motiv special de recurs conform art. 68 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, poate cere suspendarea judecării recursului pe motiv că a sezișat instanțele de fond conform art. 50 din aceeași lege;

Având în vedere că art. 68 din legea de mai sus dispune în alin. IV—VII că :

Ordonanțele de adjudecare în contra cărora există recurs introdus în termen, pendinte în fața Inaltei Curți de casație, se vor declara desființate de către Inalta Curte, în urma cererii debitorului, formulată sub forma de motiv special de casare, în termen de cel mult două luni dela promulgarea legii.

Debitorul recurent va trebui să alăture la cerere, dovada că intră în prevederile legii și că a făcut în termen declarația de asanare, în cazul în care legea cere asemenea declarații.

Dacă creditorul declară că înțelege să se judece pe baza actelor prezentate de recurent, fără a mai cere alte dovezi, sau dacă în caz contrar, nu dovedește că a sezișat instanțele competente în fond, Inalta Curte va judeca motivul chiar în fond, pe baza dovezilor produse de debitor.

Dacă însă creditorul dovedește că instanțele de fond au fost sezișate, judecata recursului se va suspenda până la tranșarea procesului în fond.

Considerând că din dispozițiunile de mai sus rezultă în mod cert că pentru a se putea acorda suspendarea judecării recursului făcut în termen contra unei ordonanțe de adjudecare până la tranșarea în fond a cererii de asanare, legea impune debitorului obligațiunea de a formula un motiv special de casare în termenul și condițiunile prevăzute într'însa;

Că, împrejurarea că în speță debitorul recurent, din cauza calității sale de comerciant, a sezișat instanța de fond conform art. 50, nu-l îndrituește a susține că dânsul este exonerat de obligațiunea depunerii în termen a motivului special de casare prevăzut de art. 68, deoarece acest text este singurul care în această materie se ocupă despre recursurile contra ordonanțelor de adjudecare, pendinte în fața Inaltei Curți, — art. 50 în partea sa finală neocupându-se decât de urmăriile în curs, asupra cărora nu a intervenit încă o ordonanță de adjudecare;

Că, așa fiind și întrucât în speță este necontestat că debitorul nu a introdus în termen motivul special de casare cerut de art. 68, cererea sa de suspendare a judecării recursului urmează să fie respinsă;

Pentru aceste motive, Curtea respinge cererea făcută de Benedict Martin de a se suspenda judecarea a recursului făcut în contra ordonanței de adjudecare cu nr. 11945 din 1932, a trib. Ilfov secția Notariat.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. II-a

Audiența dela 6 Iunie 1934

Președinția d-lui CH. ALIMĂNESCU, consilier

Irina Stănculescu ș. a. cu Nicolae Vally ș. a.

Decizia civilă nr. 232 Dos. 412/933

Imobil dotal. Imobil succesoral. Licitatie publică pentru ieșire din indiviziune. Adjudecare asupra unui comostenitor. Efecte. Regim dotal. Rațiune. Imobil dotal. Instrăinarea lui fără autorizarea justiției. Ascunderea dotalității de către soți cu rea credință. Acțiune în anularea vânzării. Neadmiterea ei. Art. 1255 cod. civ.

1. — *Comostenitorul care a devenit adjudecator al unui imobil al succesiunii, scos în vânzare pentru ieșire din indiviziune, este presupus că a fost singur proprietarul imobilului d-n însuși momentul deschiderii succesiunii, licitațiunea în acest caz nefiind decât o modalitate a împărțelii, prin mijlocul căreia se determină partea de moștenire a moștenitorului adjudecator în masa succesorală, cu obligațiunea din partea sa de a plăti, sub formă de sultă, celorlalți comostenitori, ceea ce trece peste partea sa, în cazul când valoarea imobilului adjudecat întrece această parte.*

2. — *Rațiunea pentru care legiuitorul a instituit regimul dotal a fost ca să pună pe femeie la adăpostul înrăurii bărbatului, pe care, prin situațiunea sa, este menită să o îndure, ferind-o de a cădea victimă preamarei încrederei în acesta, sau de a fi nevoită să i cedeze din cauza inferiorității și slăbiciunii sale.*

Prin instituirea regimului dotal, legiuitorul nu a înțeles, însă, să dea posibilitate soților ca, la adăpostul acestui regim, să înșele buna credință a celor de al treilea, neînțelegând să le acorde protecțiunea sa pentru acțele făcute de ei cu rea credință.

Atunci când soții, deși știu că imobilul lor dotal, potrivit prescripțiilor legii și stipulațiilor actului dotal, nu poate să fie instrăinat decât cu autorizarea justiției, pentru a determină pe cei de-al treilea să trateze cu ei, cu rea credință, ascund dotalitatea bunului, caracter al imobilului care știu că dacă terții l'ar cunoaște n'ar mai trată cu ei, ei nu se mai pot prevală de favoarea legii, instrăinarea rămânând valabilă.

3. — *Dacă legiuitorul, prin art. 1255 cod. civ., în caz când soțul, care cere anularea vânzării bunului dotal, instrăinat cu călcarea legii, nu a declarat cu ocazia vânzării că bunul este dotal, îl supune la daune către cumpărător, vânzarea putând, însă, a se anulă, aceasta nu mai poate avea loc când soții au lucrat cu rea credință, ascunzând dotalitatea bunului, cu scopul de a înșelă buna credință a cumpărătorului, și această dispoziție de favoare a legii față de soții dotați, având la baza ei tot buna credință a soților, dela îndeplinirea căreia nu a fost în intenția legiuitorului a-și dispensă.*

Curtea,

Asupra apelului făcut, prin petiția înreg. la nr. 2170 din 15 Februarie 1935, de către Irina Stănculescu și Marin Stănculescu, domiciliati în București, str. Lănăriei nr. 122, în contra sentinței civile cu nr. 35 din 1935 a tribunalului Argeș s. I. prin care s'a respins ca nefondată acțiunea intentată de numiții apelanți în contra intimatului Gheorghe Popp, domiciliat în Pitești, str. Brâncoveanu nr. 36, a d-lui judecător sindic al falimentului Gheorghe Popp, a intimatului Nicolae Vally, domiciliat în București str. Carol nr. 35 și a Ministerului de justiție, cu sediul în București; cum și contestațiunea făcută de numiții apelanți în contra executării

întreprinse asupra averii imobile a falitului Gheorghe Popp din Pitești de către d. judecător sindic al falimentului Gheorghe Popp, pentru despăgubirea Statului de suma de 109.914 lei, 29 bani, cota falimentară, cum și de către intimatul Nicolae Vally, în calitate de creditor al lui Gheorghe Popp, pe baza actului de ipotecă autentificat de tribunalul Argeș la nr. 2754 din 1928 și înscris la nr. 156 din 1928 de același tribunal, cu câte 1000 lei cheltueli de judecată fiecărui pârît, cum și asupra apelului făcut, prin petițiunea primită pe lângă adresa tribunalului Argeș s. I, înreg. la nr. 17.458 din 1935, de către Gheorghe Popp, în contra aceleiași sentințe.

Având în vedere actele și lucrările din dosar, cum și concluziunile orale și scrise ale părților;

Avânt în vedere că din toate acestea se stabilește în fapt următoarele:

La 5 Iulie 1921, prin actul dotal autentificat la nr. 15.150 de tribunalul Ilfov s. not., apelanta Irina Stănculescu, care se numea la acea dată Irina F. Gheorghiu, la trecerea sa în căsătorie cu Maria Stănculescu, își constituie ca dotă imobilul din Pitești, str. Brâncoveanu nr. 36, în valoare de 30.000 lei, cu mențiunea că: „Va putea fi vândut cu autorizațiune și intervențiunea tribunalului, iar banii vor putea fi întrebunțaji la cumpărarea unui alt imobil în București, care va deveni dotal“.

În 1922, prin cererile înreg. la n-rele 15.245, 15.396 și 16.487, apelanta Irina Stănculescu, cu consimțământul soțului său Marin Stănculescu, cere tribunalului Ilfov, secțiua tutelelor, ca pe baza clauzei din actul său dotal, să fie autorizată să vândă imobilul din Pitești, str. Brâncoveanu nr. 36, ce și-l constituise ca dotă, iar prețul rezultat din această vânzare să fie depus la Casa de depuneri ca fond dotal, cu care în urmă să cumpere un imobil în București, care să devină dotal.

La 20 Mai 1922, prin jurnalul cu nr. 8369, tribunalul Ilfov, secțiua tutelelor, admite cererea și „autoriză pe Irina Stănculescu, care are consimțământul soțului său M. Stănculescu, să vândă imobilul său dotal din orașul Pitești, str. Brâncoveanu nr. 36, la licitație publică, prin tribunalul Argeș, începând licitațiua dela suma de 88.000 lei, prevăzută în actul de expertiză întocmit în cauză pentru rezolvarea cererei, iar banii rezultați din vânzare să se înainteze acelu tribunal, fiind fond dotal, înaintându-se dosarul tribunalului Argeș, pentru efectuarea vânzării“.

Cum imobilul din Pitești, str. Brâncoveanu nr. 36, pe care apelanta Irina Stănculescu, la trecerea sa în căsătorie cu Marin Stănculescu, și-l constituise dotă, rămas din succesiunea tațului său Florea Gheorghiu, decedat în 1899, Decembrie 25, nu-i aparține în întregime, asupra lui având un drept indiviz și sora sa Steliana Poboran, moștenitorii acesteia, întrucât între timp Steliana Poboran încetase din viață, cer și obțin prin sentința civilă cu nr. 95 din 28 Februarie 1924 a tribunalului Argeș s. I, ieșirea din indiviziune asupra acelu imobil, cu care ocazie, constatându-se că nu este comod portajabil în natură, s'a dispus scoaterea lui în vânzare, prin licitație publică, operațiune al cărei rezultat a fost adjudecarea imobilului asupra apelantei Irina Stănculescu, pe prețul de 370.000 lei, formându-se pe numele acesteia ordonanța de adjudecare cu nr. 5.351 din 2 Mai 1925 a tribunalului Argeș s. I-a.

La 12 Mai 1925, prin actul de vânzare-cumpărare autentificat la nr. 15.097 de tribunalul Ilfov, secțiua notariat, apelanta Irina Stănculescu cu autorizațiua soțului său Marin Stănculescu, vinde intimatului apelant Gheorghe Popp, comerciant din Pitești, imobilul din Pitești str. Brâncoveanu nr. 36, asupra căruia se comportase ca adjudecatură definitivă, specificându-se în actul de vânzare: „Eu Irina Stănculescu, cu autorizațiua soțului, vând de veci în mod irevocabil, chiar de astăzi, în plină proprietate și posesie d-lui Gheor-

gha Popp, care cumpără *imobilul meu, de moștenire*, din orașul Pitești, str. Brâncovanu nr. 36, rămas în patrimoniul meu, pe baza ordonanței de adjudecare nr. 5551 din 2 Mai 1925, a tribunalului Argeș s. I, care identifică acest imobil rămas pe urma defunctului meu tată Florea Gheorghiu”.

Între timp, cumpărătorul Gheorghe Popp, obținând un concordat și neachitând Sindicatului cota concordatară cuvenită Statului, judecătorul sindic, pentru realizarea acestei cote, scoate în vânzare imobilul, o cerere identică producându-se și din partea intimatului Nicolae Vally, în calitate de creditor al lui Gheorghe Popp, pe baza actului de ipotecă autenticat la nr. 2.754 din 1928 de tribunalul Argeș și înscris la nr. 156 din 1928 de acelaș tribunal.

În contra acestei executări, apelanții Irina Stănculescu și soțul său Marin Stănculescu introduc o contestațiune, iar la 5 Octombrie 1951 introduce în contra intimatului Gheorghe Popp o acțiune în anularea actului de vânzare din 12 Mai 1925, sub cuvânt că imobilul fiind constituit dotă, potrivit art. 1248 cod. civ., nu putea fi înstrăinat decât în cazurile prevăzute de lege, și readucerea imobilului în patrimoniul lor, cerând să fie citați în cauză și Nicolae Vally și Ministerul Justiției, pentru ca hotărîrea obținută să le fie opozabilă, acțiune care împreună cu contestațiunea la executare, cu care s'a judecat împreună fiindu-le respinsă, prin sentința civilă cu nr. 55 din 28 Ianuarie 1953 a tribunalului Argeș, s. I, atât Irina Stănculescu și Marin Stănculescu, cât și Gheorghe Popp, introduc apelurile de față.

Având în vedere că apelanții reclamânți Irina Stănculescu și Marin Stănculescu susțin că greșit le-a fost respinsă acțiunea în anularea actului de vânzare din 12 Mai 1925 și contestațiunea la executarea întreprinsă de judecătorul sindic al falimentului Gheorghe Popp, și de către Nicolae Vally asupra imobilului în litigiu, întrucât imobilul a fost vândut de către apelanții reclamânți apelantului intimat Gheorghe Popp, fără autorizarea justiției, deși aceasta era cerută de actul dotal, ceeace le dă dreptul să ceară anularea vânzării;

Având în vedere că intimații obiectează în primul rând că, întrucât imobilul nu-i aparținea apelantei în momentul constituirii dotei, el nu putea fi constituit dotă, caracterul inalienabilității dotei cerând ca obiectul ei să existe în patrimoniul constituitorului în momentul constituirii ei, ceeace neavând loc în speță, constituirea ca dotă a aceluși imobil nu poate fi valabilă, și deci înstrăinarea ulterioară a lui de către apelantă intimatului Gheorghe Popp rămâne valabilă;

Considerând că, potrivit art. 786 c. civ. fiecare coered este presupus că a moștenit singur și imediat toate bunurile care compun partea sa sau care i-au căzut prin licitație și că n'a fost niciodată proprietar pe celelalte bunuri ale succesiunii;

Că astfel fiind, comostenitorul care a devenit adjudecator al unui imobil al succesiunii, scos în vânzare pentru esire din indiviziune, este presupus că a fost singur proprietarul imobilului din însuși momentul deschiderii succesiunii, licitațiunea în acest caz nefiind decât o modalitate a împărțelii, prin mijlocul căreia se determină partea de moștenire a moștenitorului adjudecator în masa succesorală, cu obligațiunea din partea sa de a plăti, sub formă de sultă, celorlalți comostenitori, ceeace trece peste partea sa, în cazul când valoarea imobilului adjudecat întrece această parte;

Că întrucât, în speță, apelanta reclamantă Irina Stănculescu a devenit adjudecatară a imobilului în litigiu, în calitate de comostenitoare, în urma licitațiunii ce a avut loc pentru a se putea face împărțea între comostenitori a aceluși imobil rămas în succesiunea tatălui său Florea Gheorghiu, ea este presupusă că a fost singură proprietară pe acel imobil din însuși momentul deschiderii succesiunii, 25 De-

cembrie 1899, care fiind anterior momentului constituirii dotei, 5 Iulie 1921, însemnează că bunul ce și l-a constituit dotă îi aparținea în acel moment;

Că, astfel fiind, este inutil a mai discuta temeinicia în drept a obiecțiunii invocate de intimați, din moment ce considerațiunea de fapt pe care se sprijină această obiecțiune nu este exactă în fapt, imobilul constatându-se că a aparținut reclamantei în momentul când și l-a constituit dotă;

Având în vedere că intimații mai obiectează că, apelanții reclamânți, s'au servit de manevre frauduloase, pentru a ascunde intimatului cumpărător caracterul dotal al imobilului ce îi vindeau, ceeace nu îi mai îndreptățește să ceară anularea acelei vânzări;

Considerând că, rațiunea pentru care legiuitorul a instituit regimul dotal, a fost ca să pună pe femei la adăpostul înriuririi bărbatului, pe care, prin situațiunea sa, este menită să o îndure, ferind-o de a cădea victimă prea marelui încredere în acesta, sau de a fi nevoită să îi cedeze din cauza inferiorității și slăbiciunii sale;

Că, prin instituirea regimului dotal, legiuitorul nu a înțeles însă să dea posibilitate soților ca, la adăpostul acestui regim, să înșele buna credință a celor de al treilea, neînțelegând să le acorde protecțiunea sa pentru actele făcute de ei cu rea credință;

Că, atunci când soții, deși știu că imobilul lor dotal, potrivit prescripțiunilor legii și stipulațiunilor actului dotal, nu poate să fie înstrăinat de cât cu autorizarea justiției, pentru a determina pe cei de al treilea să trateze cu ei, cu rea credință ascund dotalitatea bunului, caracter al imobilului care știu că dacă terții l-ar cunoaște n'ar mai trata cu ei, ei nu se mai pot prevala de favoarea legii, înstrăinarea rămânând valabilă;

Că, întrucât, în speță, soții, pentru a putea înstrăina imobilul dotal fără respectarea condițiunilor impuse prin jurnalul tribunalului care încuviințase înstrăinarea lui numai prin licitație publică, cu intențiunea de a ascunde dotalitatea, — ceeace le era cu atât mai ușor cu cât actul se autentifica la București, departe de orașul situațiunii imobilului, — și a-l determina astfel pe apelantul cumpărător Gheorghe Popp să contracteze cu ei, au prezentat acestuia ca act constatator al dreptului de proprietate al lor ordonanța de adjudecare, unită cu calitatea soției de moștenitoare a tatălui său, act de natură a forma convingerea apelantului părît Gheorghe Popp că dela data lui dreptul vânzătorilor se afirmă și că, din moment ce abia atunci se lichidase drepturile soției în raport cu comostenitoarea sa, numai caracter de dotalitate nu ar fi putut avea imobilul, soții fiind căsătoriți cu mult înaintea datei ordonanței de adjudecare, constatându-se astfel, în fapt, reaua credință a lor, ei nu se mai pot prevala de clauza din actul dotal care nu îngăduie înstrăinarea imobilului de cât cu autorizarea justiției, vânzarea rămânând perfect valabilă;

Că, buna credință care trebuie să domnească la baza oricărei tranzacțiuni, fie această operațiune săvârșită chiar asupra unui bun dotal, impunea vânzătorilor să îndeplinească formele care știau că sunt necesare pentru transmiterea imobilului și care le fusese fixate, în urma chiar a cererilor lor, de către tribunal, iar nu, înfrângând porunca tribunalului, pentru a putea încasa prețul bunului, să ascundă caracterul dotal al imobilului și să-l determine astfel, pe cumpărător să le plătească prețul lui;

Că dacă legiuitorul, prin art. 1255 c. civ., în cazul când soțul, care cere anularea vânzării bunului dotal, înstrăinat cu călcarea legii, nu a declarat cu ocazia vânzării că bunul este dotal, îl supune la daune către cumpărător, vânzarea putând, însă a se anula, aceasta nu mai poate avea loc când, ca în speță, soții au lucrat cu rea credință, ascunzând dotalitatea bunului, cu scopul de a înșela buna credință, a cumpărătorului, și această dispoziție de favoare a legii

față de soții dotali, având la baza ei tot buna credință a soților, dela îndeplinirea căreia nu a fost în intenția legiuitorului a-i dispensa;

Că, astfel fiind, bine a fost respinsă, ca nefondată, acțiunea, în anulare pornită de apelanții reclamanți cum și contestațiunea la executarea întreprinsă de judecătorul sindic al falimentului Gheorghe Popp, cum și de către Niculae Vally asupra imobilului din Pitești, str. Brâncoveanu Nr. 56, care se constată că este averea falitului Gheorghe Popp, apelul reclamanților Irina și Marin Stănculescu urmând să fie respins și el ca nefondat;

Că, în ce privește apelul păritului Gheorghe Popp, din momentul ce, atât acțiunea în anulare, cât și contestațiunea la executare au fost respinse ca nefondate, el urmează să fie respins ca fără interes.

Pentru aceste motive redactate de d. consilier Ștefan P. Mihăileanu, respinge, etc.

(ss) Ch. Alimănescu, Camil Demetrescu, Ștefan P. Mihăileanu.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. IV-a

Audiența dela 21 Decembrie 1933

Președenția d-lui I. STĂNESCU-Buzău, consilier

Primăria Municipiului București Sect. III albastru cu Ludovica Dumitrescu ș. a.

Decizia civilă nr. 412

Vânzare de mici porțiuni de teren făcută de comună pentru așezarea pe alinierea străzilor a proprietăților. Cine consimte în numele comunei. Care este rolul primarului în această operațiune. Art. 50, 51 lit. p., 215, 219 al. 1 legea pentru unificarea administrativă din 14 Iunie 1925.

Când este vorba de cedarea de către primărie a unei mici porțiuni de teren din fața proprietății cumpărătorului acestuia, pentru așezarea pe alinierea străzii a proprietății cumpărătorului cum singurul organ chemat de lege să-și dea consimțământul, în acest caz, la vânzare, în numele comunei, este consiliul comunal, fiindu-nevoie de vreo aprobare superioară sau altă formalitate, vânzarea, contract consensual, este perfectă din momentul în care consiliul comunal și cumpărătorul au consimțit la aceasta, deși actul de vânzare nu a fost încă încheiat de primar. redijarea actului, și atunci când într-o asemenea operațiune intervine o persoană juridică de drept public, fiind menită să serve numai de instrument probator al contractului încheiat de organul menit să consimțită în numele comunei, iar rolul primarului nefiind acela de a interveni cu scopul de a perfecta consimțământul comunei la vânzare, ci de a executa numai dispozițiunea pe care organul menit să decidă și deci să consimțită în numele comunei a luat-o, punând la dispozițiunea părții bunul ce i-a fost vândut și emițându-i actul menit să constate operațiunea juridică încheiată.

Curtea în majoritate,

Asupra apelului făcut prin petiția înreg. la nr. 14892 din 22 Decembrie 1932 de către primăria municipiului București, sectorul III Albastru, în contra sentinței civile cu nr. 1334 din 1932 a trib. Ilfov secția III-a civ. cor. prin care s'a respins ca nefondată acțiunea introdusă de numita apelantă în contra intimatilor Ludovica V. Dumitrescu și V. Dumitrescu personal și ca soț pentru autorizare;

Având în vedere actele și lucrările din dosar cum și concluziile orale și scrise ale părților

Având în vedere că din toate acestea se stabilește în fapt următoarele:

La 23 Octombrie 1928, prin decizia nr. 892, delegațiunea permanentă a primăriei sectorului III Albastru, lucrând în limita atribuțiunilor sale proprii și în calitate de Consiliu, în baza delegațiunei date de Consiliul comunal prin decizia cu nr. 35 din 22 Martie 1928 pe baza art. 219 din legea pentru unificarea administrativă, aprobă avizul Comisiunei tehnice din 13 Octombrie 1928, prin care s'a hotărât cedarea unei porțiuni de 29.70 m. p. teren intimatului Vasile Dumitrescu din fața imobilului proprietatea sa din șos. Giurgiului nr. 3, pe prețul de 100 lei metru pătrat pentru punerea pe aliniere a acestui imobil;

La 11 Aprilie 1929 intimatul Vasile Dumitrescu depune prețul terenului de mai sus, a cărui vânzare i-a fost aprobată de Consiliu comunal prin deciziunea de mai sus;

Ulterior acestei date, scoțându-se în vânzare de creditoarea Cornelia G. Cioflec, averea intimatilor Ludovica și Vasile Dumitrescu, pentru despăgubirea sa de suma ce aceștia i-o datorau, la 15 Iunie 1931 prin ordonanța de adjudecare cu nr. 7171 se adjudecă în mod definitiv asupra numitei creditoare imobilul din șos. Giurgiului nr. 3 proprietatea debitorilor săi;

La 17 Noembrie 1931, pe baza deciziunei cu nr. 892 din 23 Octombrie 1928 a delegațiunei permanente, care consimțise la vânzarea porțiunei de 29,70 m.p. teren soților Ludovica și Vasile Dumitrescu și a depunerii de către aceștia a prețului de 2.970 lei încă dela data de 11 Aprilie 1929, se încheie de primăria sectorului III Albastru cu intimatii actul constatator al acestei operațiuni, act care este autentificat la nr. 32.313 de tribunalul Ilfov s. notariat;

La 20 Noembrie 1931, prin contractul autentificat la nr. 32.616, intimatii transmit proprietatea acestei porțiuni de teren unui anume Dumitru Preda pe prețul de 3.500 lei;

La 4 Februarie 1932, primăria Municipiului București sectorul III Albastru, introduce acțiune în contra intimatilor Ludovica și Vasile Dumitrescu pentru a se anula contractul de vânzare intervenit între Primărie și intimatii, cum și cel intervenit între aceștia și Dumitru Preda, cu privire la porțiunea de teren de mitru Preda, cu privire la porțiunea de teren de 29,70 m.p., sub cuvântul că, consimțământul primăriei a fost viciat, întrucât aceasta a consimțit la vânzare numai datorită faptului că a socotit că intimatii sunt proprietarii terenului în fața căruia se găsea porțiunea vândută, calitate pe care aceștia nu o mai aveau în momentul vânzării, imobilul lor fiind adjudecat anterior vânzării în favoarea Corneliei G. Cioflec, acțiune care fiindu-i respinsă prin sentința cu nr. 1334 din 25 Noembrie 1932, primăria a făcut apelul de față invocând același motiv în susținerea apelului său;

Considerând că, potrivit art. 50 din legea pentru unificarea administrativă din 14 Iunie 1925, consiliile comunale care, potrivit art. 60 din aceeași lege, sunt convocate și prezidate de primar, au inițiativa și decid în toate chestiunile de interes local, prin chestiuni de interes local înțelegându-se, potrivit art. 51 litera p. și chestiunile privitoare la intentări de procese, în-

străinări, schimbări, concesiionări, primiri de daruri, acceptări de legate, tranzacțiuni, etc.;

Că dacă potrivit art. 215 din aceeași lege, vânzarea bunurilor comune se face de consiliul comunal prin licitație publică și în conformitate cu dispozițiunile din legile speciale, cu aprobarea autorităților prevăzute în al. 2 al aceluiași articol, când este însă vorba de cedări de mici porțiuni de terenuri neconstruibile care urmează a se face proprietarilor vecini pentru alinierea străzilor, piețelor sau a drumurilor, sau care rezultă din exproprierile ce se fac cu prilejul deschiderii de noi străzi, piețe sau drumuri, potrivit art. 219 al. I al aceleiași legi, vânzarea lor se face fără licitațiune, numai pe baza prețurilor și condițiilor stabilite de consiliile comunale și a planurilor definitiv aprobate, oricare ar fi valoarea lor, fără vreo altă aprobare superioară;

Că întrucât în speță e vorba de cedarea unei mici porțiuni de teren din fața proprietății intimaților pentru așezarea pe alinierea străzii a proprietății acestora, singurul organ chemat de lege să-și dea consimțământul la vânzare în numele comunei este consiliul comunal, nefiind nevoie de vreo aprobare superioară sau altă formalitate;

Că întrucât acest consimțământ a fost dat de consiliul comunal, prin decizia sa cu nr. 892 din 23 Octombrie 1928 și cum intimații au și depus prețul fixat de Consiliul comunal încă dela 11 Aprilie 1929, dovedind prin aceasta că înțeleg nu numai să consimtă la vânzarea încuviințată de organul sortit de lege să decidă în numele comunei asupra vânzării, dar să și execute în ce-și privesc această vânzare, vânzarea, contract consensual, este perfectă dela această dată;

Că, deși actul de vânzare, instrumentul menit să probeze operațiunea juridică a vânzării, desăvârșită încă dela 11 Aprilie 1929, a fost întocmit tocmai la 17 Noembrie 1931, după ce anterior, la 15 Iunie 1931, imobilul intimaților fusese adjudecat asupra creditoarei acestora Cornelia Gh. Cioflec, totuși întrucât vânzarea era perfectă încă dela 11 Aprilie 1929, bine s'a făcut către aceștia vânzarea porțiunii de teren din fața proprietății lor menită să așeze pe aliniere acea proprietate;

Că în ce privește alegațiunea apelantei primăria Municipiului București sectorul III Albastru că o asemenea vânzare nu este perfectă, decât din momentul în care primarul, organul executor, încheie actul, este neîntemeiată, nici un text de lege necerând îndeplinirea acestei formalități pentruca vânzarea să fie perfectă, redijarea actului și atunci când într-o asemenea operațiune intervine o persoană juridică de drept public fiind menită să serve numai de instrument probatoriu al contractului încheiat de organul menit să consimtă în numele comunei, iar rolul primarului, nefiind acela de a interveni cu scopul de a perfectă consimțământul comunei la vânzare, ci de a executa numai dispozițiunea pe care organul menit să decidă și deci să consimtă în numele comunei a luat-o, punând la dispozițiunea părții bunul ce i-a fost vândut și emițându-i actul menit să constate operațiunea juridică încheiată;

Că întrucât, prin faptul că intimații, după ce imobilul urmărit al lor a fost adjudecat asupra creditoarei Cornelia Cioflec, au vândut porțiunea din fața fostei lor proprietăți unei alte persoane, lui Dumitru Preda, proprietarul actual al vechei proprietăți nu

mai este proprietar și al terenului menit să așeze proprietatea pe alinierea străzii, nu rămâne primăriei de cât să exproprieze pentru motiv de utilitate publică proprietatea acelei porțiuni de teren, vânzând-o în urmă actualei proprietare Cornelia Cioflec;

Că apelul fiind astfel nefondat urmează să fie respins ca atare.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Ștefan P. Mihăileanu, Curtea, respinge apelul, etc.

(ss) I. Floareș, Ștefan P. Mihăileanu, I. Zenovie.

OPINIUNE

Subsemnații Consilierii I. Stănescu-Buzău și Constantin Pantelimon, suntem de părere că pentru motivele din opiniunea separată a minorității, pe care ni le însușim în totul, să se admită apelul făcut de Primăria Municipiului București sectorul III Albastru în contra sentinței civile nr. 1334 din 1933 a tribunalului Ilfov secția III-a civ. cor.

(ss) I. Stănescu-Buzău, Constantin Pantelimon.

OPINIUNE

Subsemnatul sunt de părere a se admite apelul făcut de Primăria Municipiului București, sectorul III și în consecință a i se admite și acțiunea ce a intentat contra soților Ludovica și V. Dumitrescu, și D. Preda, pentru motivul că la data de 17 Noembrie 1931, când s'a autentificat actul de vânzare al terenului în litigiu, soții Dumitrescu nu mai erau proprietari ai acestui teren, și ca atare nefiind proprietari riverani ai porțiunii rămase din aliniere, potrivit art. 219 din legea administrativă și art. 410 din legea administrației locale ei nu puteau dobândi proprietatea aceluși teren.

Obiecțiunea intimaților că vânzarea era perfectată între părți anterior datei de 15 Iunie 1931, când prin ordonanța de adjudecare terenul eșise din patrimoniul soților Dumitrescu, această obiecțiune este nefondată deoarece deciziunea nr. 892 din 23 Octombrie 1928, Primăria sectorului III București nu constituie, alături de faptul depunerii prețului de către intimații, o vânzare propriu zisă, ci numai o formalitate pregătită, după îndeplinirea căreia Primarul, care reprezintă comuna în justiție (art. 57 și 58 aceeași lege) urmează a încheia actul de vânzare.

(ss) Nicolae Radovici.

INDREPTĂRI

În No. 34 pagina 531 coloana I rândul 9 în loc de „3 membri onorari“ se va citi, „4 membri onorari“.

În aceeași coloană jos cuprinsul notei este: În anul acesta au fost aleși d-nii: Oscar Niculescu, fost prim-Președinte la Casație și Gh. Plop fost Președinte la Casație.

Rugăm stăruitor pe domnii abonați din provincie a nu aștepta alte invitațiuni, cari sunt costisitoare, sau sosirea în localitate a încasatorului nostru Mihail Stama, singurul împuternicit pentru provincie, D-l C Petculescu fiind pentru Capitală, și a binevoi să trimeată achitarea abonamentului prin mandat poștal direct la Administrația Revistei „CURIERUL JUDICIAR“ București, Artei 5, notând pe cotorul mandatului poștal, abonamentul datorat partida No. ...